

**HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE (RIA) K VLÁDNÍMU
NÁVRHU ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ ZÁKON
Č. 283/2021 SB., STAVEBNÍ ZÁKON, VE ZNĚNÍ ZÁKONA
Č. 195/2022 SB., A NĚKTERÉ DALŠÍ SOUVISEJÍCÍ
ZÁKONY**

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje
Název: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony
Implementace práva EU: Ne (pokud zvolíte Ano): - uveďte termín stanovený pro implementaci: --- - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU: ---
2. Cíl návrhu
Cíle návrhu: – Zásadní zrychlení stavebního řízení ve spolupráci se samosprávami a při zachování ochrany ostatních zájmů; – Rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení; – Předvídatelné stavební řízení, přizpůsobené různým typům staveb a vyvažující veřejné a soukromé zájmy; – Stavebník bude jednat jen s jedním úřadem a ten si sám zajistí další podklady; – Zapojení veřejnosti a její seznámení s investorskými záměry, aniž by to řízení zdržovalo. Cíle jsou stejné, jako byly cíle nového stavebního zákona. Rozdíl je především v názoru, jak lze stanovených cílů dosáhnout.
3. Agregované dopady návrhu zákona
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano
Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty je třeba rozdělit na náklady jednorázové a náklady pravidelné/roční. Jednorázové náklady budou spojeny s vytvořením nové institucionální struktury. V porovnání s náklady potřebnými na změnu institucionální struktury dle nového stavebního zákona budou jednorázové náklady v případě přijetí novely indukovány potřebou transformace pouhých 365/410 pracovních úvazků (u nového stavebního zákona se jednalo řádově o tisíce pracovních úvazků). Odhad činí do 100 mil. Kč. Mzdové a ostatní provozní náklady jsou odhadovány na obdobné výši jako v současnosti (neboť k věčné implementaci nového stavebního zákona v oblasti institucionální struktury ještě nedošlo). Nepředpokládá se změna výše příspěvku poskytovaného na výkon přenesené působnosti v důsledku přijetí novely oproti faktickému současnému stavu. Obecně je z pohledu veřejných rozpočtů možné očekávat efektivnější přípravu a realizaci veřejných stavebních zakázek.
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ano

Zrychlení povolovacího procesu, akcelerace ekonomické aktivity stavebnictví – obojí podpoří ekonomický růst v ČR.
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano
Stejně jako u nového stavebního zákona se předpokládá zkrácení povolovacího procesu.. Tyto přínosy byly v RIA k novému stavebnímu zákonu za pomoci multiplikátorů odhadnuty na roční hodnotu 7,1 mld. Kč při ročním zkrácení povolovacího procesu. Přínosy vzniknou z důvodu efektivního procesu povolování staveb. V porovnání s novým stavebním zákonem se některé přínosy předpokládají v nižším objemu. Na druhou stranu se novelou se zároveň snižuje riziko případného kolapsu v případě problémů při transformaci na novou institucionální strukturu obsaženou v novém stavebním zákoně. Klíčovou podmínkou úspěšného a efektivního fungování je stejně jako u nového stavebního zákona co možná nejvyšší stupeň digitalizace umožňující všem oprávněným stranám přístup k potřebným elektronickým zdrojům.
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ano
V porovnání s reálným současným stavem k významné změně nedojde, Novelou se zároveň snižuje riziko případného kolapsu v případě problémů při transformaci na novou institucionální strukturu obsaženou v novém stavebním zákoně.
3.5 Sociální dopady: Ano
Lze předpokládat, že v případě potřeby a zájmu obcí může dojít ke zjednodušení přípravy a realizace výstavby sociálních bytů. Nelze prokázat výrazný dopad na rodiny, specifické sociální skupiny atd.
3.6 Dopady na spotřebitele: Ano
Rostoucí nabídka bydlení by mohla částečně zpomalit či zastavit růst cen nemovitostí.
3.7 Dopady na životní prostředí: Ano
V návaznosti na zavedení institutu jednotného environmentálního závazného stanoviska se očekává efektivnější ochrana životního prostředí při povolování staveb. Předpokládá se tak pozitivní dopad, v nejhorším případě nulový.
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne
3.10 Korupční rizika: Ano
Oproti platnému znění stavebního zákona se ruší vznik Nejvyššího stavebního úřadu a státní stavební správy s výjimkou vzniku Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu. Zároveň dochází k mírnému snížení počtu prvoinstančních stavebních úřadů. Specifika potenciálně korumpované strany vyplývají především z počtu stupňů/subjektů rozhodujících o konkrétní věci. Potenciál korupčních rizik by tak měl oproti současnému reálnému stavu mírně klesnout, při zajištění digitalizace pak výrazněji.
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

Obsah

OBSAH	5
1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE	6
2. NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ	31
3. VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ	35
4. STANOVENÍ POŘADÍ VARIANT A VÝBĚR NEJVHODNĚJŠÍHO ŘEŠENÍ	55
5. IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ	57
6. PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE	58
7. KONZULTACE A ZDROJE DAT	58
ZKRATKY	59
PŘÍLOHA	61

1. Důvod předložení a cíle

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony

Předem celé RIA zpracovatel uvádí, že při jejím zpracování byla použita data a informace, které byly sebrány při zpracovávání RIA k novému stavebnímu zákonu. Vedle veřejně dostupných údajů (především statistik sbíraných o agendě stavebních úřadů ÚÚR a studií MV ČR¹) a informací získaných z dotazníkového šetření mezi stavebními úřady a z konzultací se jednalo o data za jednotlivá řízení, která byla získána díky aplikaci připravené společností Vita Software. S tímto konkrétním software pracuje většina stavebních úřadů. Takto detailní údaje se podařilo získat jen díky tomu, že si stavební úřady navíc ke svým úkonům musely pouze nainstalovat doručenou aplikaci a zaslat vygenerovaný soubor MMR. Jedná se o nejdetailnější data o konkrétních řízeních u stavebních úřadů, která se o těchto řízeních doposud podařilo shromáždit. Výpovědní hodnota se odvíjí od pečlivosti, s jakou stavební úřady jednotlivé položky v programu vyplňují. Dalším problémem může být chybějící standardizace, jak některé položky vyplňovat. Názvy záměrů jsou pak velmi heterogenní (neboť stavební úřad je do programu vkládá tak, jak je nazval žadatel). Protože je těchto údajů velké množství, statisticky je možné z nich některé závěry učinit. Je však třeba mít stále na zřeteli, že tato data jsou pouze údaje za řízení vedená stavebními úřady. Protože závazná stanoviska vydávají různé úřady, žádným jednoduchým a nadměrně administrativně nezátěžujícím způsobem nelze zmapovat, jak dlouho potenciální žadatel např. získával potřebná stanoviska od dotčených orgánů před podáním žádosti, jak dlouho po vydání rozhodnutí stavebního úřadu běžela odvolací řízení, v kolika kolečkách, následné žaloby apod. Samotné řízení u prvoinstančního stavebního úřadu je pouze jednou fází z mnoha a zpoždění nastávají v různých fázích dle druhu staveb, jejich charakteristik, prostorových vztahů, lokality atd. nelze jednoduše zmapovat celý proces ze strany státní správy. Soukromí investoři měli obavy konkrétní data poskytnout.

Využití dat sebraných při přípravě nového stavebního zákona k RIA k novele stavebního zákona ospravedlňuje jednak skutečnost, že data byla sbírána až po rok 2019, tj. lze je stále považovat za relativně aktuální a popisující normální stav v sektoru, jednak fakt, že vzhledem k tomu, že stavební úřady nemají jednotný informační systém, ze kterého by bylo možné data vytáhnout, je sběr extrémně nákladný až nereálný a nadměrně zatěžuje stavební úřady (i dle jejich vyjádření), protože pro vyplnění údajů do dotazníkového šetření musí stavební úřady do šanonů a procházet obrovské množství případů individuálně.

K nápravě tohoto stavu by zčásti mohla vést digitalizace stavebního řízení. Pokud by existoval jednotný informační systém, do kterého by jednotlivé stavební úřady zadávaly, mj. z pohledu statistik potřebné, shodné údaje jednotným způsobem (dle předem zpracované metodiky), bylo by možné snáze prokázat, ve kterých částech povoleného procesu dochází k největším zdržením, a tyto závěry použít např. při přezkumu účinnosti regulace a její případné nápravě.

---

¹ Validace a varianty možných úprav systému financování přeneseného výkonu státní správy včetně příslušných podkladových analýz (zaměřených zejména na náklady, přínosy a dopady). Dostupné z <https://www.mvcr.cz/soubor/validace-a-varianty-moznych-uprav-systemu-financovani-preneseneho-vykonu-statni-spravy-vcetne-prislusnych-podkladovych-analyz-zamerenych-zejmena-na-naklady-prinosy-a-dopady.aspx>

Nicméně i přes problém s nedostatkem dat RIA k novému stavebnímu zákonu konstatovala, že nelze popřít, že problém zdoluhavého povolovacího řízení existuje a je významný a že ke zpoždění dochází ve všech fázích povolovacího procesu (nejen při řízení u stavebního úřadu) neboť vedle dat byl podložen názory stakeholderů rekrutujících se ze všech dotčených skupin – rezortů, úřadů, projektantů, investorů, stavebních firem apod.

Oddalování realizace stavby kvůli zdoluhavému povolovacímu procesu vede minimálně k výrazným ekonomickým ztrátám; v případě veřejných subjektů pak k neefektivnímu využití veřejných prostředků².

Dle dat z Vity byly délky řízení u stavebních úřadů odhadnuty následovně.

Tabulka 1: Výstupy z analýzy – délka řízení u SÚ v počtu dní

Výraz pro filtrování	Průměr	Max
Sportovní hala	91,57	1 190
Garáž	50,65	1 738
Křižovatka*	44,64	462
Novostavba bytového domu	113,28	1 382
Most ev.č.*	58,60	466
Plynovodní přípojka	28,78	627
Kanalizační přípojka	25,77	859
Vodovodní přípojka	27,95	1 413
Novostavba rodin	44,88	1 800
Chodník	38,73	1 479
V průměru za všechny stavby	42,44	2 106

Přerušeno bylo v průměru 2,5 % řízení. Délku přerušeni zachycuje následující tabulka.

Tabulka 2: Délka přerušeni řízení u SÚ, počet dní

	Průměr
Délka přerušeni před jednáním	190,06
Délka přerušeni po jednání	118,79
Odvolání	543,11

Je však třeba zdůraznit, že výše uvedené hodnoty hovoří pouze o řízeních vedených stavebním úřadem. Jak ukazuje harmonogram reálného projektu výstavby jednoduchého RD, dva měsíce byly v roce 2020 vyčleněny na získání stanovisek DO.

² Oddalování realizace výstavby vede ke zvyšování nákladů na stavbu oproti plánovaným investičním výdajům (v důsledku růstu cen stavebních prací, cen pozemků apod.). Nelze efektivně plánovat kapacity u všech dotčených stran. Ztráty představuje i zbytečné vynakládání prostředků z důvodu přerušování stavební činnosti (v případě nutnosti stavbu zakonzervovat), prodlužování a opakování činností atd.

Obrázek 1: Harmonogram plánované výstavby RD

		XXX	S1	01.10.2019	20.04.2020	
PROJEKT		Zaměření lokality	O	11.10.2019	30.10.2019	
		Vsakovací zkouška a geologie	Z	11.10.2019	30.11.2019	
		DUR + DSP	M	18.10.2019	30.11.2019	
		DPS - rozpočet	M	01.01.2020	31.01.2020	
		IČ	S2	22.10.2019	01.01.2020	
INŽENÝRING		získání stanovisek DOSS	O	22.10.2019	12.12.2019	
		příprava a podání žádosti o UR + SP	Z	12.12.2019	01.01.2020	
		IČ - územní a stavební řízení (odhad)	O	31.01.2020	20.04.2020	
		IČ - vydání UR +SP (nabytí právní moci)	Z	31.03.2020	20.04.2020	
		Stavba	S2	20.04.2020	31.07.2020	
REALIZACE		spolupráce při výběru zhotovitele	M	02.03.2020	20.04.2020	
		autorský dozor 1- předpoklad 3 hod	M	04.05.2020	04.05.2020	
		autorský dozor 1- předpoklad 3 hod	M	18.05.2020	18.05.2020	
		autorský dozor 1- předpoklad 3 hod	M	01.06.2020	01.06.2020	
		autorský dozor 1- předpoklad 3 hod	M	15.06.2020	15.06.2020	

Zdroj: Investor – soukromá FO

Situace u větších staveb v době přípravy nového stavebního zákona dle údajů HK vypadala následovně.

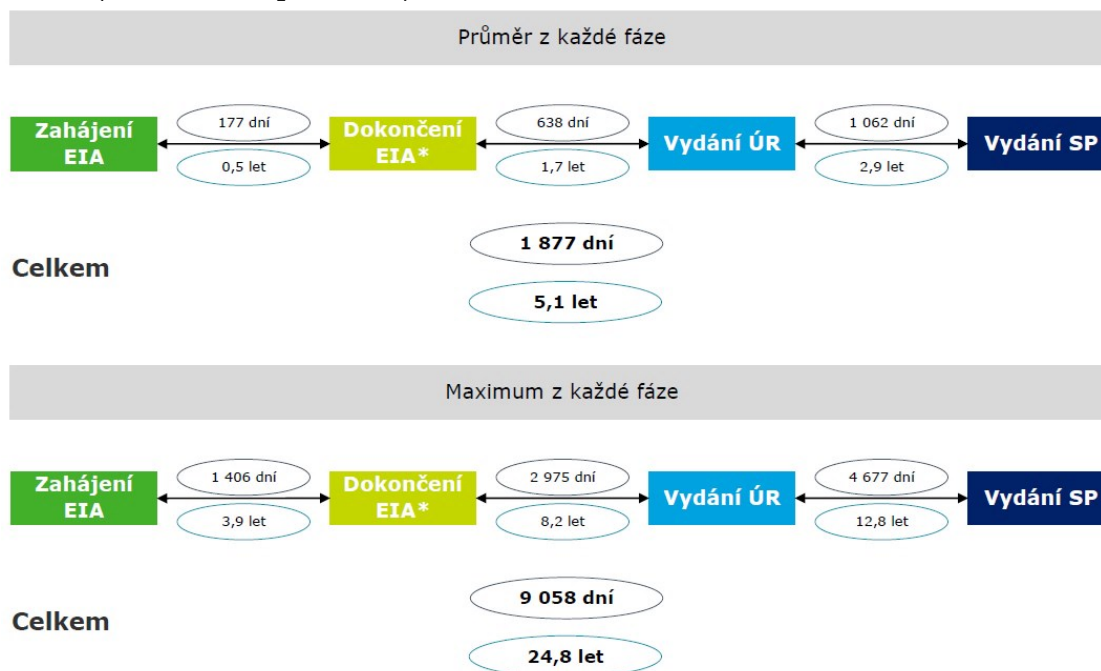
Tabulka 3: Délka předpřípravné a přípravné fáze u větších projektů

Investor	Počet projektů	Průměrný počet jednotek	Projektové práce → Začátek EIA v počtu dní	Projektové práce → Začátek ÚR v počtu dní	Projektové práce → Inženýring v počtu dní	Inženýring → Ukončení ÚR v počtu dní	Průměrný počet institucí poskytujících vyjádření
1	25	201	704	1 390	271	1 377	148
2	20	-	-	-	-	-	-
3	5	229	329	658	260	1 738	67
4	1	-	-	-	-	-	-
5	5	-	-	-	-	-	-
6	11	319	286	478	268	637	51
7	10	169	-	736	821	1 279	53
8	1	71	-	-	-	-	-
9	7	126	879	678	97	1 299	4
Celkem	85	207	580	1 021	329	1 179	88
Počet let			1,6	2,8	0,9	3,2	

Zdroj: HK

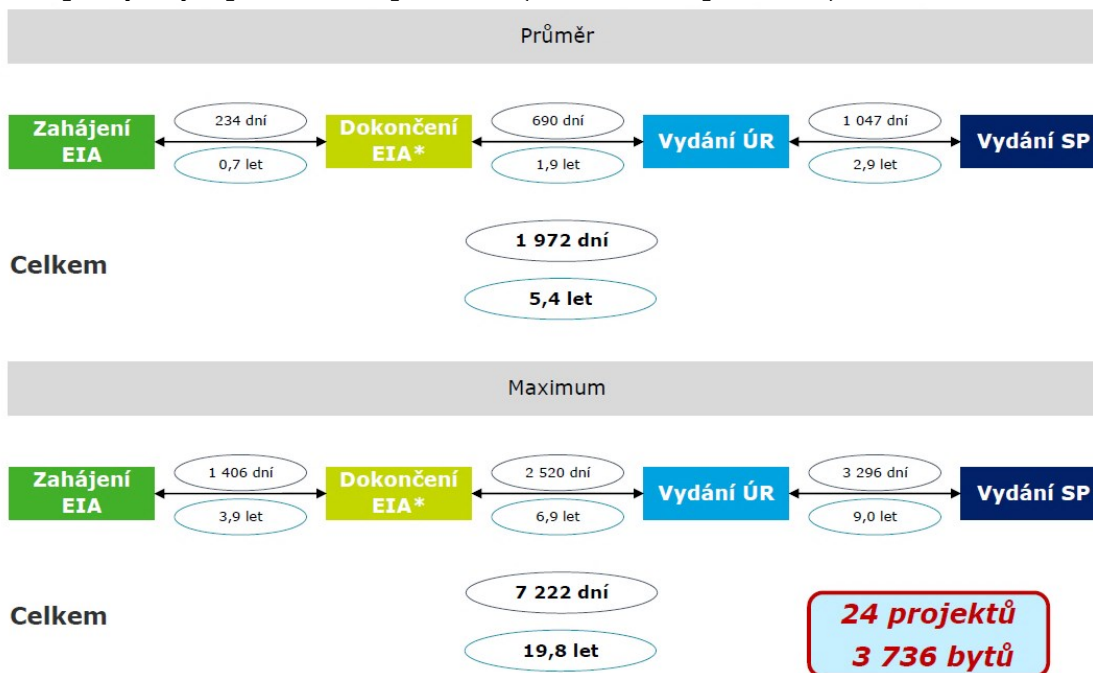
Obrázek 2: Celková doba správních povolovacích procesů pro všechny projekty ve výběrovém vzorku (bez soudního přezkumu)

Zdroj: Deloitte

Pozn.: Počet rezidenčních projektů ve vzorku činil celkem 844 (s celkovým počtem bytů 42 047 a počtem rodinných domů 1 700).

Obrázek 3: Celková doba správních povolovacích procesů pro projekty ve výběrovém vzorku, které prošly celým povolovacím procesem (bez soudního přezkumu)

Zdroj: Deloitte, Analýza připravovaných projektů, Zář 2018

Pozn.: Počet rezidenčních projektů ve vzorku činil celkem 844 (s celkovým počtem bytů 42 047 a počtem rodinných domů 1 700).

1 700); z toho projektů, které prošly celým povolovacím procesem, bylo 24 (3.736 bytů).

Problém zdlouhavých povolovacích procesů nový stavební zákon řešil změnami v oblasti územního plánování, změnami stavebního hmotného práva, digitalizací stavebního řízení, změnami procesních aspektů a finálně změnou institucionálního rámce.

Návrh nové institucionální struktury však v průběhu schvalovacího procesu i po přijetí nového stavebního zákona sklídl silnou kritiku některých dotčených stran. Kritika spočívala především v následujících bodech, které pak lze považovat i za hlavní problémy nového stavebního zákona:

- Změna institucionální struktury by si vyžádala vysoké jednorázové výdaje na vytvoření soustavy, personální zajištění, materiální zabezpečení nových úřadů. Tyto zdroje je třeba v rámci úspor (úsporného rozpočtu) aktuálně využít jinak.
- Hlavním vnímaným rizikem je potenciální paralýza orgánů, které rozhodují v oblasti stavebního řízení, a to kvůli stěhování úředníků, spisové rozluce apod., a ve výsledku tak zhoršení stavu v oblasti povolování staveb a v českém stavebnictví obecně. Tato skutečnost se pak promítá do odhadu možných přínosů nového stavebního zákona. Zachování stavebních úřadů na úrovni obcí (i když ne všech) a krajů znamená menší přesuny a jistější dosažení cílů.
- Zásadním problémem je i nesouhlas územně samosprávných celků a Ministerstva vnitra se změnou institucionální struktury; ač by s přenesením stavebního řízení do „čisté“ státní správy měl být zachován model výkonu státní správy v přenesené působnosti obcí a krajů u jiných agend, hrozí zde, že se změnami by mohlo dojít k „rozbití“ modelu smíšeného výkonu státní správy.
- Část dotčených subjektů zastává názor, že problémy lze vyřešit především díky digitalizaci.

Je proto potřeba najít jiné řešení, jak zmírnit či eliminovat problém zdlouhavého povolovacího procesu, tj. odstranit jeho příčiny, které byly identifikovány v RIA k novému stavebnímu zákonu konkrétně ve vazbě na institucionální strukturu, tj.

- nejednotnost, složitost a atomizace stavebního práva mezi množstvím obecných, speciálních, vojenských a jiných stavebních úřadů a dotčených orgánů, roztržičnost kompetencí a pluralita odpovědností;
- problematika dotčených orgánů a způsob jejich vyjadřování – množství podkladových aktů pro rozhodnutí o povolení a z toho plynoucí následné problémy v přezkumných a soudních řízeních;
- personální a materiální vybavení stavebních úřadů zejména v obecních úřadech v prvním stupni, nižší míra transparentnosti ve využívání finančních příspěvků na činnost stavebních úřadů (včetně vzdělávání úředníků stavebních úřadů);
- obtížnost prosadit metodické řízení vůči obecním a krajským úřadům podléhajícím územním samosprávným celkům;
- problém systémové podjatosti stavebních úřadů v rámci územních samosprávných celků.

Na způsobu řešení problémů v jiných věcných okruzích, se kterými nový stavební zákon přišel, panuje víceméně shoda. Způsob přezkumu jejich účinnosti byl navržen v RIA k novému stavebnímu zákonu. Aktuálně je hodnotit je prozatím nelze.

Aby bylo možné navrhnout jiné varianty řešení, obsahuje následující část kapitoly základní údaje o existující současné struktuře stavebních úřadů, ze které budeme čerpat konkrétní data pro návrh a hodnocení variant. Tato část bude následována shrnutím, jakým způsobem se měla tato struktura transformovat dle návrhu nového stavebního zákona a proč. Dále bude popsáno, jak prozatím postoupila implementace nového stavebního zákona. Z těchto informací by měly vyplynout informace, které budou potřebné pro navazující kapitoly RIA.

EXISTUJÍCÍ STRUKTURA STAVEBNÍCH ÚŘADŮ V ČR³

OBECNÉ STAVEBNÍ ÚŘADY (OSÚ)

Prvoinstančních OSÚ je celkem 694 (i se započtením úřadů při městských obvodech a městských částech statutárních měst). Zaměstnávají celkem 3 500 osob se 3 356 úvazky. V průměru připadá na jeden OSÚ 4,84 pracovního úvazku. Rozdělení stavebních úřadů mezi jednotlivé typy obcí je následující.

Počet SÚ 2020	
SÚ – obce I. typu	225
SÚ – obce II. typu	187
SÚ – obce III. typu	202
SÚ – ÚČSM	80
SÚ – ČR	694

Zdroj: ÚÚR, MMR

Údaje za počet a distribuci nejčastějších úkonů, stejně jako počty odvolacích řízení proti rozhodnutí prvoinstančních OSÚ, jsou obsaženy v příloze. Z rozhodnutí, které byly napadeny odvoláním, největší podíl počtu rozhodnutí o odvolání, jímž bylo rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání, mají obce I. typu spolu s ÚČSM.

Druhoinstančních OSÚ je celkem 17. Zaměstnávají celkem 227 osob se 222 úvazky. Data za jejich činnost opět obsahuje Příloha.

Dle analýzy výkonu stavebních úřadů vycházející z pravidelného statistického zjišťování ÚÚR je celkové zatížení úřadů objemem agendy i jejich personální kapacita výrazně nerovnoměrná. Existuje velké množství úřadů se zcela minimálním výkonem agendy a zároveň s nízkým počtem zaměstnanců (často jeden či dva úředníci). To významně ovlivňuje funkčnost celého systému, kdy malé úřady mohou mít problém se zajištěním adekvátního personálního obsazení úřadů zajišťujícího kvalitní výkon veřejné správy v této oblasti. V posledních letech se na vlastní žádost několik obcí vzdalo výkonu stavební agendy právě z důvodu dlouhodobé nemožnosti zajištění personálních kapacit pro výkon agendy (např. Fryšták, Harrachov či Jílové), jiné stavební úřady řeší výkon agendy dlouhodobě prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy (Plánice).

Zmíněná stávající soustava 694 stavebních úřadů je navíc značně nesourodá co do velikosti správních obvodů, počtu pracovních úvazků pro výkon správních činností i co do počtu úkonů ve stavebním řízení. Některé stavební úřady vycházejí relativně poddimenzované z hlediska poměru vykonávané činnosti a počtu zaměstnanců, jiné naopak vykazují určitou předimenzovanost.

SPECIÁLNÍ STAVEBNÍ ÚŘADY (SSÚ)

³ Data v celé kapitole jsou za rok 2020.

Prvoinstančních SSÚ je celkem 293 pro dopravní stavby a 272 pro vodní díla. Zaměstnávají celkem 900, resp. 966, osob s 693, resp. 851, úvazky. Detailnější informace jsou opět obsaženy v Příloze.

Počet SSÚ DS 2020		Počet SSÚ VS 2020	
SÚ – obce III. typu	203	SÚ – obce III. typu	203
SÚ – ÚČSM	73	SÚ – ÚČSM	55
SÚ – KÚ	14	SÚ – KÚ	14
SÚ – MD, ÚCL, DÚ	3	SÚ – ČR	272
SÚ – ČR	293		

Zdroj: ÚÚR

Stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s DO chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů. Většina DO je soustředěna na úřadech ORP a krajských úřadech, tedy na orgánech územních samosprávných celků. Odhad podílu DO (dotčených orgánů vydávající stanoviska ke stavebnímu řízení) u ORP, poskytnutého MV, vychází z Analýzy MV⁴ a je uveden v následující tabulce.

Tabulka 4: Odhad podílu DO vydávající stanoviska ke stavebnímu řízení, ORP

Odbor životního prostředí a zemědělství:	Činnost (agendy)	% podíl na agendě	Počet úvazků pro mediánový úřad ORP	Počet úvazků k integraci při vyjmutí agendy
Vodoprávní řízení	vyjadřovací činnost	18,3		0,289
Vodoprávní řízení	závazné stanovisko (§ 104 odst. 9 vodního zákona)	7,2	1,58	0,114
Ochrana přírody a krajiny	závazná stanoviska	14,0	1,00	0,14
Odpadové hospodářství	vydání vyjádření a závazných stanovisek	68,5	1,01	0,692
Ochrana lesa a myslivost	další závazná stanoviska, vyjádření a souhlasy	44,7	0,94	0,420
Ochrana ovzduší	vydání stanovisek, vyjádření a souhlasů	63,8	0,71	0,453
Ochrana zemědělského půdního fondu	počet vydání stanoviska v rámci územně plánovací činnosti (§ 5 odst. 2 zákona)	6,7		0,056
Ochrana zemědělského půdního fondu	počet vydání souhlasu s odnětím půdy ze ZPF (§ 9 odst. 8 zákona) včetně změn souhlasů	33,06	0,84	0,278
Ochrana zemědělského půdního fondu	počet vydání rozhodnutí o odvozech za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 11 odst. 2 zákona)	14,8		0,124
Ochrana zvířat	vydání stanovisek, vyjádření a souhlasů	5,2	0,56	0,029
Státní správa rybářství	další stanoviska, vyjádření a souhlasy	36,4	0,56	0,204
Celkem za odbor ŽP a zemědělství			7,2	2,799
Odbor kultury a památkové péče:				
Památková péče	závazná stanoviska vydávaná podle ust. § 14 odst. 2	15,1	1,34	0,202
Celkem za odbor kultury a památkové péče			15,1	0,202
Odbor územního plánování a stavebního				

⁴ Validace a varianty možných úprav systému financování přeneseného výkonu státní správy včetně příslušných podkladových analýz (zaměřených zejména na náklady, přínosy a dopady). Dostupné z <https://www.mvcr.cz/soubor/validace-a-varianty-moznych-uprav-systemu-financovani-preneseneho-vykonu-statni-spravy-vcetne-prislusnych-podkladovych-analyz-zamerenych-zejmena-na-naklady-prinosy-a-dopady.aspx>

řádu:				
Územní plánování	počet stanovisek, závazných stanovisek, vyjádření, sdělení apod. jako dotčeného orgánu podle stavebního zákona - § 6 odst. 1 písm. e) a f)	53,7	2,57	1,380
Celkem za odbor ÚP a StŘ		53,7	2,57	1,380
Odbor dopravy a silničního hospodářství:				
Silniční a správní úřad a dopravní úřad	vydání jiných stanovisek, vyjádření a souhlasů	10,6	5,92	0,627
Celkem za odbor dopravy a silničního hospodářství		10,6	5,92	0,627
Celkem za odbory		17,03	17,03	5,008

V tabulce jsou uvedené hodnoty za rok 2017 a aktuální hodnoty mediánového úřadu ORP.

Zdroj: MV

Celkový počet úvazků za vybrané činnosti na mediánovém ORP činí 17,03, z toho podíl zabývající se vyjadřovací činností a stanovisky je 5,008 úvazků. To odpovídá cca 8 % zaměstnanců ze všech úvazků PP na úřadě. Obdobná tabulka uvádí data za DO na krajských úřadech.

Tabulka 5: Odhad podílu DO vydávající stanoviska ke stavebnímu řízení, kraje

Agenda (kraje)	Počet úvazků v PP v %	Počet úvazků v PP pro mediánový kraj	Počet úvazků v % při vyjmutí agendy	Počet úvazků při vyjmutí
Odbor školství, mládeže a sportu	15,50	21,05	0,00	0,00
Odbor ekonomický	3,00	4,08	0,00	0,00
Odbor územního plánování a stavebního řádu	14,10	19,15	14,10	19,15
Odbor životního prostředí a zemědělství	30,75	41,75	15,37	20,88
Odbor kultury a památkové péče	2,65	3,60	1,33	1,80
Odbor dopravy a silničního hospodářství	19,63	26,65	9,81	13,33
Odbor strategického rozvoje kraje	0,18	0,25	0,18	0,25
Odbor právní a krajský živnostenský úřad	10,05	13,65	0,00	0,00
Odbor sociálních věcí	1,10	1,50	0,00	0,00
Odbor zdravotnictví	3,02	4,10	0,00	0,00
Celkem:	100	135,78	40,80	55,40
DO	53	72,00	27	36,00

Zdroj: MV

Metodická činnost na úseku územního rozhodování a stavebního řádu je na MMR svěřena Odboru stavebního řádu. V rámci metodické činnosti Odbor stavebního řádu MMR pořádá porady, semináře, celostátní konference a další vzdělávací aktivity jak pro krajské úřady a stavební úřady, tak i pro ostatní pracovníky veřejné správy, projektanty a odbornou veřejnost. Metodická pomoc je také poskytována zveřejněním odborných metodických podkladů, pomůcek, návodů, komentářů, informací a stanovisek na webových stránkách ministerstva apod. Součástí jsou i běžné denní konzultace jak telefonickou, tak i e-mailovou formou a vypracovávání podkladových stanovisek pro informační centrum ministerstva. Ve spolupráci s UÚR jsou zpracovávány a vyvěšovány na webových stránkách stanoviska k problematickým otázkám aplikační praxe.

Při poradách krajských stavebních úřadů jsou účastníci seznamováni s aktuální problematikou na úseku územního rozhodování a stavebního řádu, s publikovanými i připravovanými metodickými

pomůckami. Účastníci porad jsou upozorňováni na poznatky z rozhodování správních soudů a na rozhodovací činnosti MMR.

Pod vedením Ministerstva vnitra a Institutu pro veřejnou správu Praha se pracovníci MMR podílejí na zajišťování systému vzdělávání a ověřování zvláštní odborné způsobilosti úředníků. Dále je dvakrát ročně pracovníky MMR lektorsky zajišťováno průběžné vzdělávání pracovníků stavebních úřadů a vzdělávání vedoucích pracovníků obecních úřadů věnované vždy aktuálním problémům aplikační praxe.

Krajské úřady v rámci metodické činnosti též pořádají porady, semináře a další vzdělávací aktivity, vydávají metodická stanoviska a pracovní pomůcky pro činnost stavebních úřadů aj.

Metodické činnosti je ze strany krajských úřadů i ministerstva věnována pozornost, neboť práce na stavebním úřadu je specifická v tom, že úředník stavebního úřadu musí znát nejenom stavební zákon a prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu, správní řád, ale také více než dvě desítky obecně závazných právních předpisů (téměř výlučně zákonů), které tvoří tzv. právní okolí stavebního zákona, chrání jednotlivé zvláštní, zejména veřejné zájmy.

Metodická činnost je ale zaměřena také na jiné oblasti, které nesouvisejí s posuzováním a povolováním staveb podle stavebního zákona - např. na činnosti mající evidenční charakter.

Data za metodickou činnost uvádí následující tabulka.

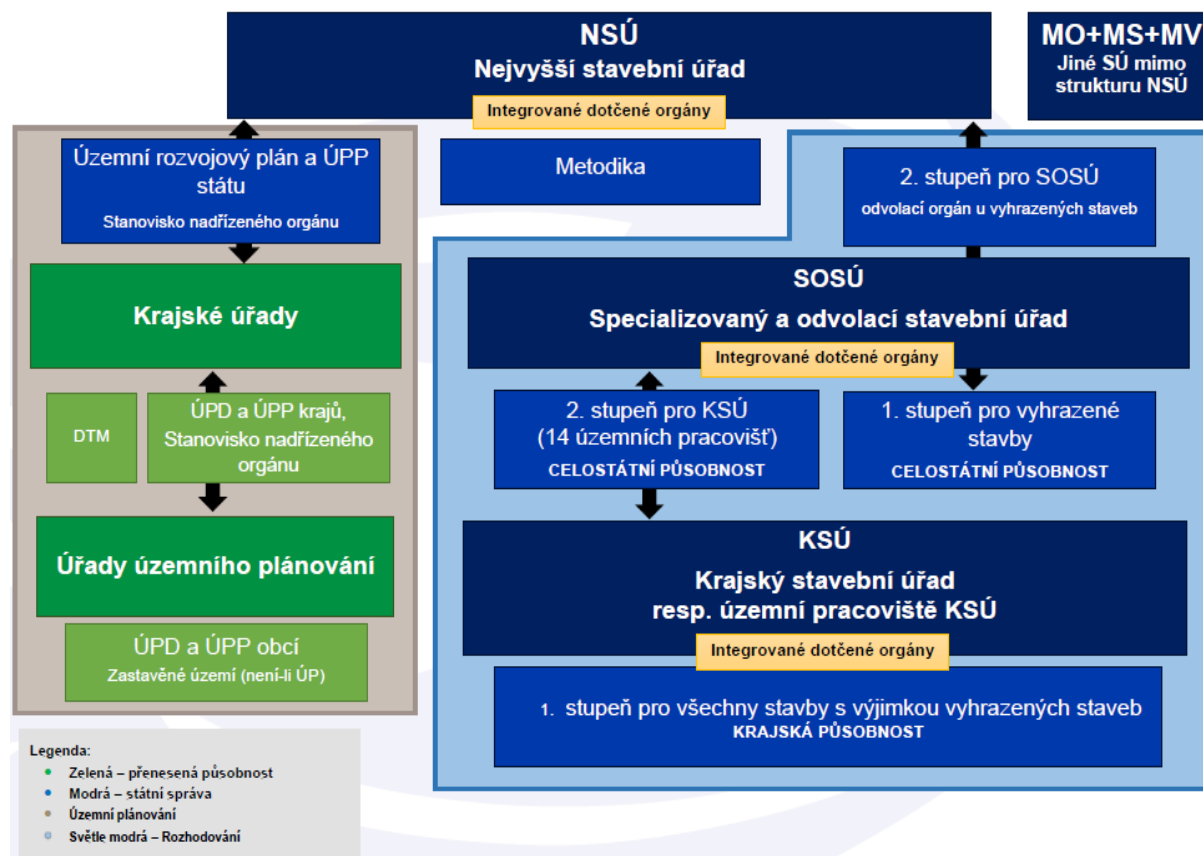
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet společných porad pro stavební úřady (SÚ)	50	42	42	36	44	41	45	43	8	17
Počet jiných společných metodicky zaměřených akcí pro všechny SÚ	18	21	14	15	8	23	19	24	3	5
Počet metodik a metodických pomůcek vydaných pro SÚ	169	140	131	145	153	98	94	128	63	74
Počet individuálních konzultací	13 626	13 925	13 962	14 749	14 768	14 827	14 757	14 540	17 123	19 670

Zdroj: ÚÚR

STRUKTURA DLE NOVÉHO STAVEBNÍHO ZÁKONA

Výše uvedená struktura měla být k 1. 7. 2023 změněna dle nového stavebního zákona (zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, dále též jako „nový stavební zákon“) na následující.

Obrázek 4: Struktura státní stavební správy dle nového stavebního zákona

Zdroj: MMR

Nový stavební zákon tak zřídil státní stavební správu s tím, že orgány stavební správy již nebudou orgány územních samosprávných celků (obcí a krajů), ale státní správa na úseku veřejného stavebního práva bude zajišťována již jen státními orgány. Státní stavební správu má tvořit:

- Nejvyšší stavební úřad (dále též NSÚ)
- Specializovaný a odvolací stavební úřad
- Krajské stavební úřady

Kromě výše uvedených stavebních úřadů nový stavební zákon zřizuje i tzv. jiné stavební úřady, které nejsou součástí státní stavební správy, ale pouze samostatnými stavebními úřady. Jedná se o Ministerstvo obrany (působnost u záměrů, které slouží k zajišťování obrany státu), Ministerstvo vnitra (působnost u záměrů pro bezpečnost státu) a Ministerstvo spravedlnosti (pro záměry staveb pro účely Vězeňské služby).

Nejvyšší stavební úřad (NSÚ) de iure vznikl od 1. 1. 2022. Má být ústředním správním úřadem, a to nejen ve věcech stavebního řádu, ale i ve věcech územního plánování a vyvlastnění.

V jeho čele má stát předseda, kterého má do funkce jmenovat vláda. Nový předseda by měl vytvořit návrh první systematizace služebních a pracovních míst v NSÚ a předložit ho do 60 dnů ode dne svého jmenování MV. Sídlem NSÚ by měla být Ostrava.

Působnost NSÚ ve věcech územního plánování je novým stavebním zákonem stanovena následovně:

- vykonává kontrolu ve věcech územního plánování,
- pořizuje politiku architektury a stavební kultury,
- pořizuje územní rozvojový plán,
- pořizuje územně plánovací podklady v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územního rozvojového plánu, popřípadě pro plnění dalších svých úkolů,
- pořizuje a vydává územní opatření o stavební uzávěře, dotýká-li se území více krajů,
- vede národní geoportál územního plánování a vkládá do něj data,
- zajišťuje metodickou podporu uplatňování soudobých poznatků vědy a techniky a metodicky sjednocuje výkladovou a aplikační činnost krajských úřadů a obecních úřadů v oblasti územního plánování, urbanismu a architektury aj.

NSÚ je nadřízeným správním orgánem krajských úřadů jako úřadů územního plánování.

Ve věcech stavebního řádu by měl NSÚ

- metodicky sjednocovat výkladovou a aplikační činnost Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu a krajských stavebních úřadů v oblasti stavebního řádu a požadavků na výstavbu,
- vést systém stavebně technické prevence a navrhopvat opatření k zabránění opakování závažných závad nebo havárií staveb,
- sledovat účinnost technických předpisů pro stavby a dbát o zlepšování jejich úrovně,
- navrhovat úpravy požadavků na stavby, jejich části, funkce, prvky a stavební výrobky a podávat podněty k úpravě českých technických norem nebo certifikace stavebních výrobků anebo k jiným stavebně technickým opatřením,
- zajišťovat bezplatný přístup k určeným technickým normám ve stavebnictví,
- vykonávat kontrolu ve věcech stavebního řádu,
- vykonávat kontrolu nad činnostmi autorizovaných inspektorů aj.

NSÚ by měl být nadřízeným orgánem vůči Specializovanému a odvolacímu stavebnímu úřadu se všemi s tím souvisejícími skutečnostmi.

Specializovaný a odvolací stavební úřad (SOSÚ) by měl být správní úřad s celostátní působností a jeho sídlem má být Praha. Jeho územní pracoviště by měl stanovit NSÚ vyhláškou.

V čele SOSÚ by měl stát ředitel, jehož výběr, jmenování a odvolávání má být v gesci ředitele NSÚ. Výběrové řízení na služební místo prvního ředitele SOSÚ by měl předseda NSÚ vyhlásit do 31. 10. 2022.

SOSÚ by měl být nadřízeným správním orgánem krajského stavebního úřadu. Měl by vykonávat

- působnost stavebního úřadu ve věcech vyhrazených staveb (uvedených v příloze č. 3 nového stavebního zákona (stavby dálnic, stavby drah, letecké stavby, stavby vodních nádrží, energetické stavby atd.)),
- působnost stavebního úřadu ve věcech staveb souvisejících s vyhrazenými stavbami a stavbami tvořícími s nimi soubor staveb, jež by jinak byly v působnosti krajského stavebního úřadu, a

–kontrolu ve věcech stavebního řádu.

Krajské stavební úřady by měly být základní výkonnou složku celé státní stavební správy, neboť z pohledu počtu by většina staveb měla být povolována právě těmito krajskými stavebními úřady, a jejich územními pracovišti.

Tj. krajský stavební úřad by měl

- vykonávat působnost stavebního úřadu ve věcech staveb, u kterých nevykonává působnost Specializovaný a odvolací stavební úřad nebo jiný stavební úřad,
- vydávat rámcové povolení pro stavby v působnosti jiného stavebního úřadu, včetně staveb souvisejících, a
- vykonávat kontrolu ve věcech stavebního řádu.

Krajské stavební úřady by měly mít sídlo v krajských městech a jejich územní působnost by se měla vztahovat na území svého kraje. V čele krajského stavebního úřadu by měl stát ředitel, kterého by měl též jmenovat a odvolávat z funkce předseda NSÚ. Ten by měl také do 31. 10. 2022 vyhlásit výběrové řízení na služební místa ředitelů jednotlivých krajských stavebních úřadů.

Územní pracoviště krajského stavebního úřadu by měl stanovit NSÚ vyhláškou s tím, že při tom přihlédne k počtu obyvatel správního obvodu územního pracoviště a k jejich dopravní dostupnosti. V první vyhlášce by je měl NSÚ stanovit tak, aby se nacházela v sídle obecních úřadů, které vykonávaly ke dni 31. 12. 2020 působnost stavebního úřadu, a

a) které splňují alespoň jednu z těchto podmínek:

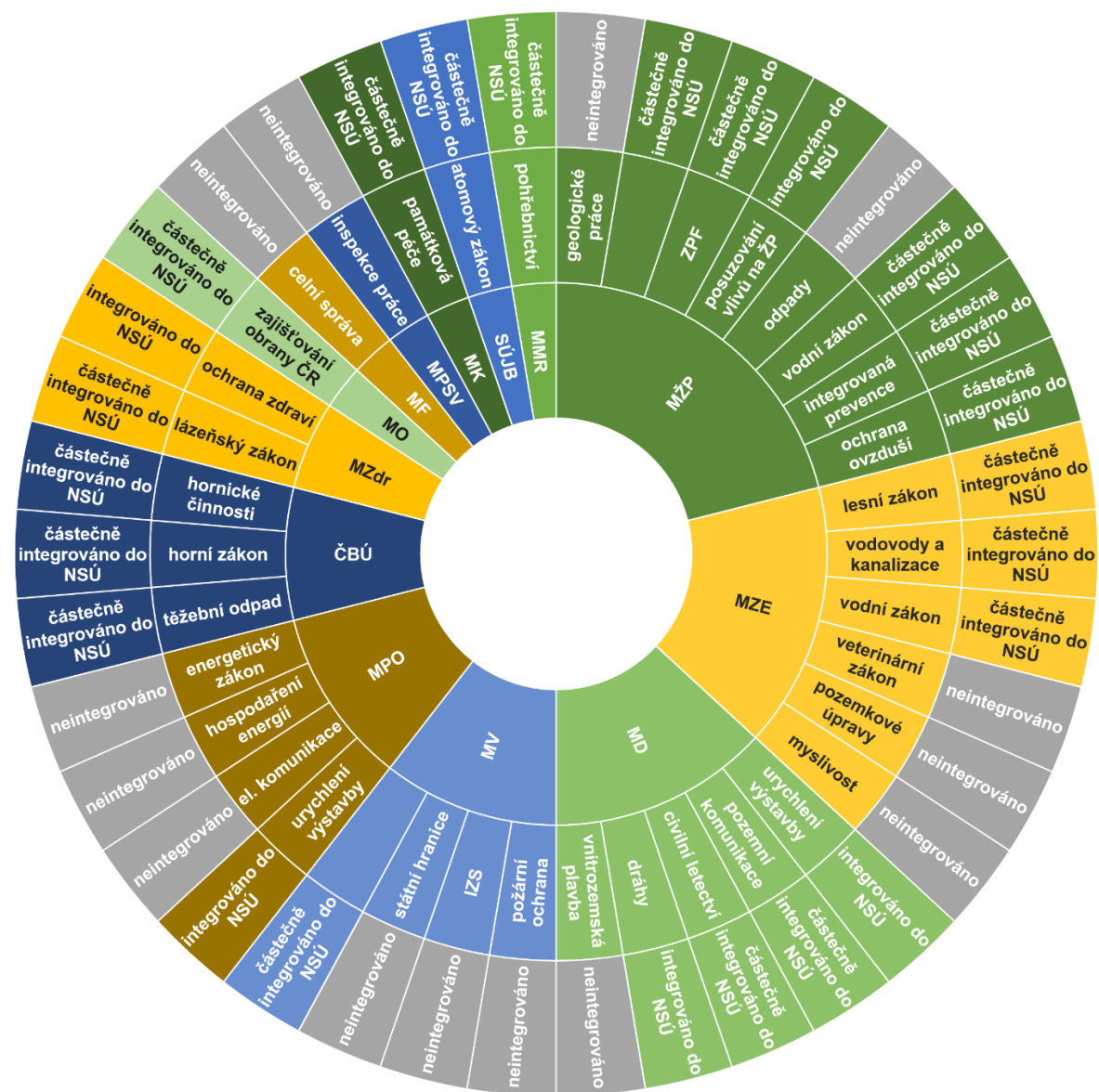
- počet obyvatel správního obvodu stavebního úřadu byl ke dni 31. 12. 2020 vyšší než 10 000,
- počet pracovních míst, na nichž je vykonávána správní činnost při rozhodování na úseku stavebního řádu, byl ke dni 31. 12. 2019 nejméně 4, nebo
- obecní úřad vykonal za rok 2019 více než 236 vybraných úkonů podle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění účinném ke dni 31. 12. 2019, nebo

b) je jich zapotřebí vedle územních pracovišť stanovených na základě podmínek podle písmene a) k zajištění dostupnosti stavebních úřadů tak, aby v žádném správním obvodu územního pracoviště krajského stavebního úřadu nečinila vzdálenost z kterékoliv obce do obce, jež je sídlem územního pracoviště krajského stavebního úřadu, více než 35 kilometrů.

Nová státní stavební správa by měla být primárně obsazena pracovníky stávajících stavebních úřadů či dotčených orgánů. Nový stavební zákon tak stanovuje, jak by k přechodu úředníků mělo dojít. Na NSÚ by měly být převedeni zaměstnanci z ministerstev či jiných správních úřadů zajišťujících výkon práv a povinností spadajících do kompetence NSÚ. Obdobně by měli být převedeni zaměstnanci příslušných správních úřadů a krajů na SOSÚ, pokud zajišťují výkon práv a povinností spadajících do jeho působnosti, a zaměstnanci obcí a krajů na krajské stavební úřady. U zaměstnanců obcí a krajů bude podmínkou přechodu práv a povinností z jejich pracovních poměrů na stát předchozí písemná dohoda mezi NSÚ, zaměstnancem a územním samosprávným celkem.

V souvislosti s přijetím nového stavebního zákona a vyčlenění agendy stavebních úřadů do státní stavební správy došlo současně k integraci části dotčených orgánů, resp. jejich působností, do státní stavební správy či úpravy formy výstupu zbylých dotčených orgánů převážně na vyjádření.

Obrázek 5: Integrace dotčených orgánů do státní stavební správy

Zdroj: MMR

Tabulka 6: Integrace dotčených orgánů do státní stavební správy

Oblast	Gesce	Integrovan ^o do NSÚ	Částečně integrováno do NSÚ	Neintegrováno
1	Ochrana zdraví	MZdr	✓	
2	Urychlení výstavby	MPO	✓	
3	Urychlení výstavby	MD	✓	
4	Dráhy	MD	✓	
5	Posuzování vlivů na ŽP	MŽP	✓	
6	Pohřebnictví	MMR		✓
7	Atomový zákon	SÚJB		✓
8	Lázeňský zákon	MZdr		✓

9	Památková péče	MK	✓	
10	Hornické činnosti	ČBÚ	✓	
11	Horní zákon	ČBÚ	✓	
12	Těžební odpad	ČBÚ	✓	
13	Civilní letectví	MD	✓	
14	Pozemní komunikace	MD	✓	
15	Závažné havárie	MV	✓	
16	Vodovody a kanalizace	MZe	✓	
17	Lesní zákon	MZe	✓	
18	Vodní zákon	MZe	✓	
19	Vodní zákon	MŽP	✓	
20	Ochrana ovzduší	MŽP	✓	
21	Integrovaná prevence	MŽP	✓	
22	ZPF	MŽP	✓	
23	Ochrana přírody a krajiny	MŽP	✓	
24	Zajišťování obrany ČR	MO	✓	
25	Energetický zákon	MPO		✓
26	Hospodaření energií	MPO		✓
27	El. komunikace	MPO		✓
28	Vnitrozemská plavba	MD		✓
29	Státní hranice	MV		✓
30	IZS	MV		✓
31	Požární ochrana	MV		✓
32	Myslivost	MZe		✓
33	Pozemkové úpravy	MZe		✓
34	Veterinární zákon	MZe		✓
35	Odpady	MŽP		✓
36	Geologické práce	MŽP		✓
37	Inspekce práce	MPSV		✓
38	Celní správa	MF		✓

Zdroj: MMR

Dle nového stavebního zákona měly dotčené orgány vydávat vyjádření, koordinované vyjádření či závazné stanovisko dotčeného orgánu. V těchto pojmech byla obsažena základní koncepční změna v oblasti vyjadřování dotčených orgánů. Dotčené orgány měly namísto závazných stanovisek vydávat vyjádření. Jednalo se o „zbytkovou“ množinu dotčených orgánů, které neměly být integrovány do státní stavební správy. Závazná stanoviska měly vydávat vybrané dotčené orgány, zejména v případech specificky chráněných území.

Integrace agend dotčených orgánů měla být soustředěna do státní stavební správy na krajské úrovni. Z této úrovně mělo být vydáváno koordinované vyjádření se souhrnným posouzením ochrany všech veřejných zájmů. Koordinované vyjádření mělo představovat speciální typ vyjádření dotčených orgánů. Podstatou koordinovaného vyjádření mělo být dosažení souladu ochrany všech veřejných zájmů, proto mělo obsahovat jeden závěr se souhrnným uvedením, zda je záměr z hlediska ochrany všech veřejných zájmů přípustný, případně za jakých podmínek.

SÚ měl s každým vyjádřením či koordinovaným vyjádřením v řízení nakládat jako s podklady pro rozhodnutí.

AKTUÁLNÍ STAV IMPLEMENTACE NOVÉHO STAVEBNÍHO ZÁKONA

V létě roku 2021 byla založena samostatná kapitola státního rozpočtu NSÚ v Informačním systému Státní pokladny tak, aby mohla být jeho činnost spuštěna k datu jeho vzniku ve smyslu schváleného nového stavebního zákona od 1. 1. 2022.

Dvakrát proběhlo výběrové řízení na předsedu NSÚ, ale nikdo nebyl vybrán.

K 1. 1. 2022 pak NSÚ vznikl, prozatím však pouze „na papíře“, tj, nemá žádné zaměstnance ani žádnou agendu (kterou by měl reálně začít vykonávat až od roku 2023). Došlo ke zřízení 10 systemizovaných míst pro výkon agendy NSÚ včetně vyčlenění objemu prostředků na platy. Pro období rozpočtového provizoria byly pro kapitolu NSÚ schváleny požadavky na výdaje za leden a únor v celkové výši 3,9 mil. Kč určené na potenciální výdaje v oblasti provozu, na plat předsedy, nájmné a prvotní výdaje v oblasti ICT. Po skončení rozpočtového provizoria došlo na základě schváleného rozpočtu k odebrání prostředků na platy a aktuálně nejsou tato místa rozpočtově krytá. Zároveň žádné z těchto míst není obsazené a čeká se, jaká bude novela stavebního zákona. Protože je návrh rozpočtu kapitoly 363 Nejvyšší stavební úřad nulový, předpokládá se, že by v případě neschválení legislativních změn a zachování existence NSÚ bylo operativně zahájeno jednání s MF o zajištění potřebných výdajových prostředků.

AKTUÁLNÍ STAV IMPLEMENTACE PROJEKTU DIGITALIZACE STAVEBNÍHO ŘÍZENÍ A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ (DSŘÚP)

Náklady na digitalizaci stavebního řízení nejsou v této RIA započteny mezi dopady indukované novelou, neboť jsou předmětem samostatného projektu DSŘÚP, jež běží samostatně bez ohledu na přípravu novely. Nicméně protože jde o významný prvek navrhované reformy, který bude ovlivňovat efektivnost výkonu agendy a bude zdrojem dat, která jsou v současné době téměř nesebratelná a na jejichž základě bude možné přezkoumat účinnost regulace, příp. navrhnout novou úpravu, uvádíme na tomto místě stručnou informaci o aktuálním stavu implementace.

Stav platný k 18. 8. 2022, zdroj MMR:

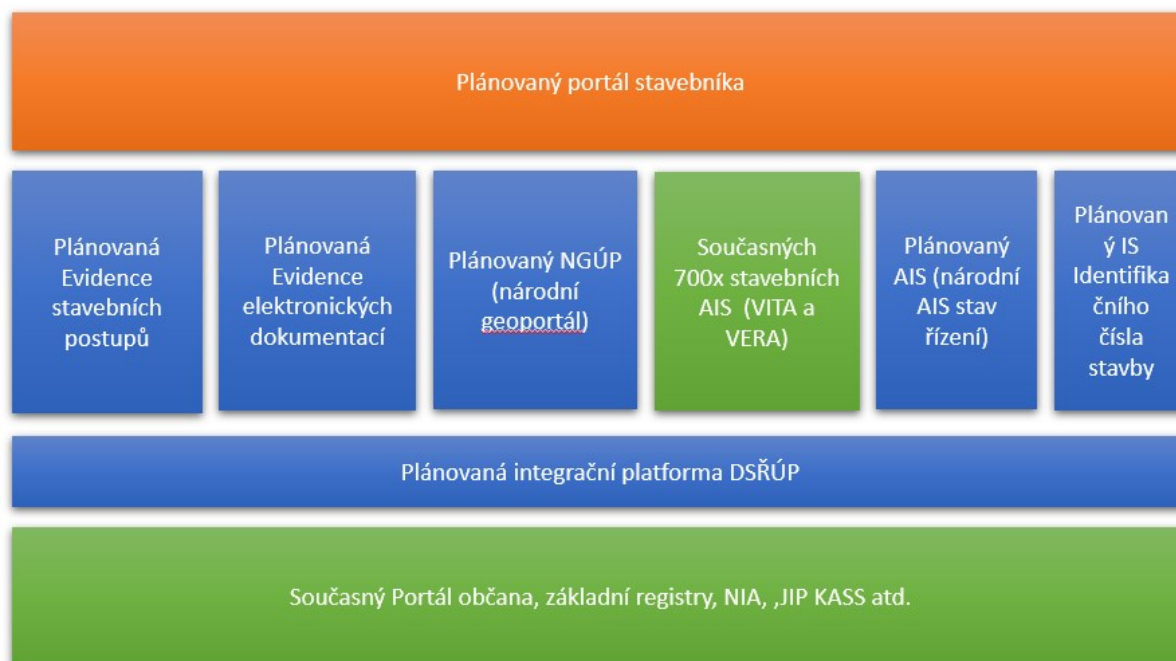
Architektura DSŘÚP

Program digitalizace stavebního řízení a územního plánování se sestává z realizace pěti samostatných informačních systémů, přičemž čtyři z těchto informačních systémů bude realizovat MMR a jeden systém bude realizovat Český úřad zeměměřičský a katastrální (dále také jen „ČUZK“). Jedná se o následující informační systémy:

- Integrační platforma (IP) DSŘÚP včetně Portálu stavebníka a IS identifikačního čísla stavby (ICS),
- Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů (ESP),
- Evidence elektronických dokumentací (EED),
- Národní geoportál územního plánování (NGÚP),
- Informační systém Digitální mapy veřejné správy (DMVS).

Výše uvedené informační systémy budou realizovány ze strany MMR, vyjma informačního systému Digitální mapy veřejné správy realizovaného ze strany ČÚZK. Koncept programu digitalizace stavebního řízení a územního plánování je znázorněn v níže uvedeném schématu.

K pěti výše uvedeným samostatným IS se v rámci programu digitalizace stavebního řízení a územního plánování připravuje zavedení nového informačního systému, tzv. Informační systém stavebního řízení (ISSŘ). Informační systém stavebního řízení bude představovat centrální řešení a bude nahrazovat stávající SW na straně agendových systémů stavebních úřadů.

Základní popis informačních systémů z konceptu DSŘÚP

Informační systémy realizované ze strany MMR lze kategorizovat do dvou základních oblastí, tj. podpora digitalizace agendy stavebního řízení a podpora digitalizace agendy územního plánování. Ve vztahu k digitalizaci agendy stavebního řízení se jedná o tři informační systémy, tj. Integrační platforma DSŘÚP včetně Portálu stavebníka a IS identifikačního čísla stavby/IS Vyjádření k sítím technické infrastruktury (TI), Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů a Evidence elektronických dokumentací, a ve vztahu k digitalizaci agendy územního plánování se jedná o Národní geoportál územního plánování.

Integrační platforma DSŘÚP včetně Portálu stavebníka a IS identifikačního čísla stavby/IS Vyjádření k sítím TI

Integrační platforma DSŘÚP včetně Portálu stavebníka a IS identifikačního čísla stavby/IS Vyjádření k sítím TI reprezentuje integrační vrstvu mezi jednotlivými komponentami řešení pro digitalizaci stavebního řízení a územního plánování. Zajišťuje vzájemnou integraci všech vznikajících komponent a dále integraci vznikajících komponent na již existující informační systémy veřejné správy. V rámci aplikací Digitalizace stavebního řízení a územního plánování, které bude zajišťovat Ministerstvo pro místní rozvoj ČR bude představovat front-endovou aplikaci pro obsluhu klientů. Business funkce Digitalizace stavebního řízení a územního plánování tak budou naplňovány především prostřednictvím tohoto informačního systému.

Portál stavebníka

Portál stavebníka bude z pohledu stavebníka hlavním (a ve většině případů jediným) rozhraním pro veškerou komunikaci se stavebním úřadem. Jedná se o jednotný přístupový bod ve formě webové stránky (některé služby Portálu stavebníka bude možné i přenést např. do aplikace pro mobilní telefony).

Prostřednictvím Portálu stavebníka bude možné činit úkony v elektronické podobě v rámci územních nebo stavebních řízení nebo jiných postupů a přistupovat k údajům v Národním geoportálu územního plánování, Evidenci územních a stavebních řízení a jiných postupů, Evidenci elektronických dokumentací a v informačním systému Digitální mapy veřejné správy podle §4d odst. 2 zákona o zeměměřičství. Dále pak bude možné požádat vlastníky technické infrastruktury o údaje podle §161 stavebního zákona nebo o stanovisko k možnosti způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem (pokud je vlastníkovi zřízen přístup k datovému rozhraní Portálu stavebníka nebo pokud má vlastník technické infrastruktury zřízenou datovou schránku). Rovněž bude možné vlastníkovi technické infrastruktury sdělit údaje nebo stanovisko (o které byl požádán) jejich vložení do Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů. Na Portále stavebníka tedy budou jednak on-line průvodce a formuláře pro všechny druhy žádostí a oznámení podle stavebního zákona. Současně bude stavebníkovi poskytovat aktuální přehled o stavu všech podání a řízení, které probíhají nebo proběhly. Významnou novinkou bude také místo pro přípravu budoucích podání před jejich odesláním na stavební úřad. V rámci tohoto místa bude moci stavebník žádat o sdělení stanovisek vlastníků TI nebo získání předběžných stanovisek dotčených orgánů. Prostřednictvím Portálu stavebníka také bude stavebník, respektive jím pověřený autorizovaný projektant vkládat do systému elektronické projektové dokumentace a související dokumenty. Portál stavebníka bude také umožňovat platbu správních poplatků.

Dotčené orgány, které nebudou integrovány do systému stavebních úřadů, budou rovněž využívat Portál stavebníka jako přístupové rozhraní k elektronickým dokumentům a projektovým dokumentacím, k nimž se budou vyjadřovat.

Obdobně se předpokládá využití Portálu stavebníka pro územní plánování.

Informační systém identifikačního čísla stavby

Každá stavba (záměr), o níž se vede řízení nebo jiný postup, bude mít přiděleno unikátní Identifikační číslo stavby. Číslo přidělí informační systém Identifikačního čísla stavby na základě žádosti stavebního úřadu. Tato žádost bude mít podobu automatizovaného elektronického úkonu, kdy stavební úřad na základě strukturovaných údajů o stavbě (záměru) získaných z podání na Portále stavebníka odešle prostřednictvím agendového informačního systému stavebních úřadů na jedno kliknutí žádost o přidělení Identifikačního čísla stavby a toto číslo obratem obdrží. Hlavní úlohou stavebního úřadu bude ověřit, zda již stavba /záměr číslo přiděleno nemá a zdali jsou údaje o stavbě (záměru) dostačující pro přidělení identifikátoru.

Informační systém Identifikačního čísla stavby je současně evidencí staveb. Identifikační číslo stavby a zařazení do evidence staveb dle výše uvedeného postupu nastane pouze u staveb nových, nebo staveb v povolovacím řízení. O každé stavbě se bude v systému vést sada údajů o konstrukčně technických parametrech stavby, způsobu využití, kapacitách a dalších vlastnostech. Tyto údaje budou předávány do dalších registrů a statistik (zejména RÚIAN, ČSÚ). Údaje uvedené v informačním systému Identifikačního čísla stavby již nebude nutné znovu vyplňovat pro jiné systémy.

Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů

Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů bude sloužit k zajištění úložiště údajů. Veškeré údaje o řízeních, postupech a dokumentech (vedených ve spisové službě úřadu a vykonávaných pomocí agendového informačního systému stavebních úřadů) budou jednotně ukládány v tomto informačním systému, který bude zdrojem údajů o řízeních pro Portál stavebníka. V Evidenci územních a stavebních řízení a jiných postupů budou vedle údajů o řízeních a postupech vedeny také nezbytné údaje o účastnících řízení a dotčených osobách, údaje dokumentů v rámci řízení a údaje o dokumentech (metadata) a údaje o spisech. Zápis údajů a dokumentů do tohoto informačního systému bude probíhat automaticky z agendového informačního systému stavebních úřadů (z pohledu stavebního úřadu) nebo z Portálu stavebníka (z pohledu stavebníka).

Elektronický dokument uložený v Evidenci územních a stavebních řízení a jiných postupů bude opatřen jednoznačným unikátním identifikátorem (jež zamezuje záměnu a změnu) a bude k němu vytvořen odkaz. Oprávnění uživatelé budou moci prostřednictvím odkazu po autentizaci a autorizaci (přihlášení a ověření oprávnění) k dokumentu přistupovat a nahlížet na něj. Tento mechanismus umožní paralelní přístup k identickému dokumentu např. pro dotčené orgány nebo vlastníky TI, což urychlí a zprůhlední významné části řízení a jiných postupů.

Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů bude v rámci údajů o řízeních a postupech vést také údaje o tom, k jakým záměrům (stavbám) je řízení nebo postup veden. Prostřednictvím PIS⁵, IČS, definičního bodu stavby či údajů katastru nemovitostí bude možné dohledávat všechna řízení a dokumenty vztahující se k jedné stavbě a současně získávat údaje z Evidence elektronických dokumentací nebo nahlížet do Digitální technické mapy kraje.

Evidence elektronických dokumentací

Evidence elektronických dokumentací bude sloužit k zajištění služby úložiště elektronických dokumentací staveb, o nichž jsou vedena územní a stavební řízení nebo která jsou dotčena jinými postupy podle stavebního zákona. Do úložiště je možné ukládat také dokumentace staveb nad rámec výše uvedených řízení a postupů, je-li to jinými právními předpisy umožněno. Projektové dokumentace v elektronické podobě budou ukládány do Evidence elektronických dokumentací. Přitom se nepředpokládá, že by byly zpětně digitalizovány papírové verze projektových dokumentací. Obdobně jako u Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů budou elektronické projektové dokumentace opatřeny jednoznačným unikátním identifikátorem a budou k nim vytvořeny odkazy (jež zamezuje záměnu a změnu). Přístup k dokumentaci bude rovněž shodně s předchozí evidencí omezen oprávněními, které přidělí stavebník na Portále stavebníka a stavební úřad v agendovém informačním systému stavebních úřadů dle požadavků řízení.

Elektronické projektové dokumentace budou ukládány povinně ve formátu PDF. Volitelně (popř. povinně stanoví-li to jiný právní předpis) budou moci být ukládány také ve formátu IFC (BIM) zpracovávaného v Datovém standardu staveb, který vydává Česká agentura pro standardizaci. Doplňkově budou moci být ukládány také další formáty, zejména CAD (nestandardizovaný), popř. rastrové obrázky (JPG, TIFF) a další. Elektronické projektové dokumentace budou vkládány ve formě elektronicky podepsaného balíčku (tzv. datový kontejner) opatřeného certifikátem autorizovaného projektanta. Tím se zajistí záruka za shodnost obsahu uloženého současně ve více formátech a shodnost verze projektové dokumentace. Přípravu,

---

⁵ Provizorní identifikátor stavby

elektronický podpis, certifikát autorizace a garance za obsah zajistí projektant. Ve skutečnosti se bude jednat o poměrně jednoduchý úkon obdobný přípravě souboru ve formátu ZIP.

Před spuštěním provozu systému digitalizace stavebních řízení bude zpracována metodika označování (klasifikace) souborů elektronických dokumentací, která bude využívána rovněž pro účely formulářů a průvodců na Portále stavebníka. Tím bude zajištěno, aby se stavebníci i pracovníci stavebních úřadů vždy v souborech elektronických dokumentací vztahujících se k záměru vyznali. Evidence elektronických dokumentací bude ukládat všechny verze dokumentů, které do ní byly historicky vloženy. Při zpracování nové verze dokumentace bude původní verze označena příznakem, avšak nebude smazána. To je důležité zejména v průběhu projednání záměru s dotčenými orgány nebo správci sítí. Uvedou-li ve svém vyjádření a stanovisku tyto dotčené subjekty verzi projektové dokumentace, ke které se vyjadřovaly, bude moci stavební úřad před vydáním rozhodnutí snadno zkontrolovat, jsou-li vyjádření aktuální a vztahují se k poslední verzi záměru. Systém též zabráni změně dokumentů. Evidence elektronických dokumentací bude vedle vlastních dokumentací spravovat také údaje (metadata) o dokumentacích. Jedním ze zásadních údajů bude také Identifikační číslo stavby. Prostřednictvím tohoto údaje bude možné dohledat všechny dokumentace vztahující se k jedné stavbě a propojovat údaje z této evidence s údaji z Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů, příp. s údaji z Digitální technické mapy kraje.

Národní geoportál územního plánování

Národní geoportál územního plánování představuje centrální informační systém podporující výkon agendy územního plánování v elektronické podobě včetně zajištění poskytování dat a dalších služeb z oblasti územního plánování a územního rozvoje pro veřejnost a pro orgány veřejné správy

Popis IS z pohledu centralizace služeb

Celé DSŘÚP je koncipováno jako centralizované řešení, které má pomocí shromažďovaných dat zjednodušit práci stavebním úřadům a stavebníkům ve sdílení dat a předejít nutnosti opakovaného zadávání informací (např. statistické výkaznictví vs. klasifikace staveb vs. katastr nemovitostí a RUIAN atd.).

Počty uživatelů, kteří budou využívat IS v DSŘÚP

Počet stavebních úřadů	700
Počet uživatelů na straně stavebních úřadů	3500
Počet uživatelů na straně dotčených orgánů	2000 (odhadovaný stav)
Počet autorizovaných osob ve stavebnictví	více než 32 000 (údaj ČKAIT) a 4 173 (údaj z ČKA)
Počet stavebníků	Není možné kvantifikovat. Každý občan ČR nebo jiného státu, který má potřebu realizovat stavbu / zařízení, jež podléhá schvalovacímu řízení dle stavebního zákona nebo osoba, která chce být informována o probíhajících řízeních a výstavbě

Vedení spisové služby

V současnosti je na každém stavebním úřadu, zda nad rámec vedení spisové služby v eSSL⁶ chce používat nějaký další systém jako např. agendový informační systém na vedení agendy povolování staveb. V případě, že má obec nasazen agendový informační systém na vedení agendy, tak s velkou pravděpodobností je v rámci tohoto AIS⁷ i vedena agenda stavebních řízení.

Přibližně 75 % všech stavebních úřadů využívá pro správu dokumentů stavebního řízení specializovaný informační systém. Drtivá většina organizací používajících specializovaný ISSD⁸ využívá služeb elektronického systému VITA a v menší míře VERA. V mnoha případech je VITA a VERA integrována na eSSL obce.

Zbývajících 25 % stavebních úřadů eviduje dokumenty výhradně ve spisové službě.

Data z AIS stavebních úřadů nejsou nikde shromažďována a většina dat je sbírána manuálně ad-hoc a v rámci plánovaných statistických šetření.

Nově v rámci DSŘÚP bude celá agenda převedena do centrálních informačních systémů.

Agenda územního plánování v současnosti předpokládá, že vedení spisu zůstane decentralizované, ale výsledek bude rozhodnut během soutěžního dialogu.

Agenda stavebních řízení počítá s centrálním vedením všech dokumentací v rámci řešení DSŘÚP a nasazení konverzní pošty od ČP⁹ a dalších nástrojů pro automatizaci.

Data k současnému stavu spisové služby a AIS stav úřadů

Počet lokálních spisových služeb	600 stavebních úřadů používá el. spisovou službu (nemusí být vždy dle NSESS ¹⁰)
Počet stavebních lokálních AIS	500 stavebních úřadů používá specializovaný AIS pro stavební řízení (VITA, VERA atd.)
Počet spisové agendy ve spisovných	300 běžných km analogového spisu A4 (až 200let starých)

Finance

Celé řešení DSŘÚP je financováno z několika financujících zdrojů, a to především z ESIF¹¹ IROP¹² a NPO¹³ (z komponent 1.6). Nezpůsobilé náklady jsou pak kofinancovány ze státního rozpočtu (SR).

Náklady lze následně dělit dle obsahu na přímé k pořízení a provozu jednotlivých Informačních systémů pořizovaných MMR a náklady doprovodné tzn. vybavení pro soustavu stavebních úřadů a Doplnující funkcionalita /IS pro NAIS ISSŘ¹⁴.

Níže uvedené náklady neobsahují náklady na realizaci spisové rozluky a případnou digitalizaci již existujících stavebních dokumentací.

Pořízení a provoz IS DSŘÚP

⁶ Elektronický systém spisové služby

⁷ Agendový informační systém

⁸ Informační systém spravující dokumenty

⁹ Česká pošta

¹⁰ Národní standard pro elektronické systémy spisové služby

¹¹ Evropské strukturální a investiční fondy

¹² Integrovaný regionální operační program

¹³ Národní plán obnovy

¹⁴ Národní AIS stavebních řízení

	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč bez DPH)
Národní geoportál územního plánování (NGÚP)	IROP, SR	273
Integrační platforma	IROP, SR	295
Evidence elektronických dokumentací (EED)	IROP, SR	394
Evidence stavebních postupů (ESP)	IROP, SR	273
Národní AIS stavebních řízení (NAIS ISSŘ)	NPO 1.6.2	330
Celkové náklady		1565

Doplňující funkcionality DSŘÚP a vybavení SÚ

	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč bez DPH)
Vybavení pro soustavu stavebních úřadů	NPO 1.6.1	925
Doplňující funkcionality /IS pro NAIS ISSŘ od ČAS ¹⁵	NPO 1.6.4	165
Celkové náklady		1090

---

¹⁵ Česká agentura pro standardizaci

Navrhovaná změna se, stejně jako tomu bylo u nového stavebního zákona, může dotknout značného množství předpisů. Následuje proto pouze demonstrativní seznam klíčových předpisů:

- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon
- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (kompetenční zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění

pozdějších předpisů;

- Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování (zákon o integrované prevenci);
- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- a další.

Návrh právní úpravy se dotkne především níže uvedených subjektů a institucí:

Orgány územního plánování

Stavební úřady

Dotčené orgány (DO)

Další úředníci z obecních a krajských úřadů, kteří by se podíleli na transformaci

Investoři (občané realizující stavby pro vlastní bydlení, ale i například ŘSD, SŽ atd.)

Mezi dotčenými stranami, které sice stavební zákon nezmiňuje, nicméně budou přímo benefitovat ze změny regulace jsou například stavební firmy a ostatní subjekty, jimž realizované stavby poskytují ekonomický benefit aj.

Vlastníci pozemků a staveb, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn; subjekt, který má věcné břemeno k pozemku, na kterém má být požadovaný záměr uskutečněn; vlastníci sousedních a přilehlých pozemků případně subjekty mající věcná břemena k těmto pozemkům, jejichž vlastnická nebo jiná práva mohou být rozhodnutím dotčena apod.

V Příloze k RIA jsou uvedena relevantní ustanovení aktuální koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády, které se k tomuto tématu vyjadřují a ze kterých lze hlavní cíle, jichž je žádoucí dosáhnout, vyčíst. Tyto dokumenty zároveň do určité míry stanovují meze možným volbám variant k dosažení stanovených cílů. Uvedené materiály tak budeme při volbě variant respektovat.

Pokud porovnáme cíle nového stavebního zákona a znění koaliční smlouvy/programového prohlášení, je zjevné, že mezi nimi není žádný rozpor. Rozdíl je však v tom, jak stanovených cílů dosáhnout.

Původní cíl např. v RIA z Důvodové zprávy k novému stavebnímu zákonu:

Cílovým stavem by měl být takový stav, kdy územně plánovací, stavební a vyvlastňovací úřady zohledňují při územním plánování či územním/stavebním, respektive vyvlastňovacím, řízení vyvážené zájmy všech dotčených subjektů... Systém by měl umožňovat administrativně a transakčně nenáročnou koordinaci (jednak při zohledňování veřejných zájmů chráněných na základě jiných zákonů, jednak v oblasti řízení a metodiky atp.), a tak nejen sjednotit rozhodovací praxi úřadů napříč ČR, ale zároveň snížit objem (ať už formálně či věcně) chybných rozhodnutí (resp. úspěšných odvolání proti rozhodnutím stavebních úřadů) a s pomocí vzájemné diskuze (či jiné formy vzájemné interakce) mezi stavebními úřady a DO zrychlit povolovací proces.

Cíle v aktuální koaliční smlouvě/programovém prohlášení:

- Zásadní zrychlení stavebního řízení ve spolupráci se samosprávami a při zachování ochrany ostatních zájmů;
- Rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení;
- Předvídatelné stavební řízení, přizpůsobené různým typům staveb a vyvažující veřejné a soukromé zájmy;
- Stavebník bude jednat jen s jedním úřadem a ten si sám zajistí další podklady;
- Zapojení veřejnosti a její seznámení s investorskými záměry, aniž by to řízení zdržovalo.

Nástroje, které jsou v institucionální oblasti prohlášeními předjímány:

- Zachování smíšeného modelu veřejné správy;
- Zachování stavebních úřadů na místní úrovni;
- Zavedení specializovaných stavebních úřadů pro strategické a rozsáhlejší liniové stavby;
- Jednotné environmentální závazné stanovisko;
- Posílení metodické podpory namísto centralizace;
- (Zjednodušíme podmínky u jednoduchých staveb;*
- Podpoříme využívání plánovacích smluv).*

Hlavní cíl novely stavebního zákona je tak de facto stejný jako při přípravě nového stavebního zákona – tj. zrychlení stavebního řízení při zachování ochrany ostatních zájmů. Další výše uvedené body jsou s tímto hlavním cílem v přímé korelaci. **Tento cíl vychází i z dat a problému identifikovaného v kapitole 1.2.**

Pro dosažení tohoto cíle, jak je dále uvedeno i v kapitole 6, je doporučeno především sledování délky přípravné fáze výstavby staveb. Kromě již dnes sledovaných se doporučuje monitorovat následující ukazatele:

- délku povolovacího řízení (na základě dat o podání žádosti a vydání rozhodnutí);
- délku vydání vyjádření a stanovisek;
- počet úspěšných odvolání a délku odvolacího řízení;

(a to i z důvodu případné potřeby personálního posílení krajských úřadů, pokud by mělo u rozhodnutí vydaných prvostupňovými stavebními úřady, která jsou zrušena, dojít k doplňování či provedení řízení krajským úřadem (apelační princip));

- délku soudních řízení;
- míru ochrany veřejných zájmů (indikátory by bylo vhodné navrhnout v součinnosti s DO, které svou oblast zájmu znají nejlépe), či např. na základě šetření mezi DO;
- výkonnost úředníků dle KPI (obecnější návrhy viz např. Analýza MV¹⁶, příp. v analýze uvedená odborná literatura);
- ekonomické výsledky stavebního sektoru apod.

Klíčovým rizikem, které bylo i hlavním podnětem pro návrh změny regulace je možný kolaps stavebního řízení v ČR v důsledku problémů při transformaci či v důsledku destrukce smíšeného modelu veřejné správy (jak uvádí i programové prohlášení). Dalším rizikem je obava z přílišné nákladnosti institucionální změny, která by nebyla vyvážena příslušnými přínosy z bezproblémového přípravného procesu stavebních záměrů.

Protože pravděpodobnost případného kolapsu¹⁷ není možné odhadnout, byly v RIA k novému stavebnímu zákonu uvedeny podmínky, které musí být splněny, aby ke kolapsu nedošlo (tj. zpracování harmonogramu jednotlivých akcí, kontrola jeho dodržování, zavedení motivačních nástrojů pro zajištění součinnosti dotčených stran). Splnění těchto podmínek se v současné situaci (ekonomická krize, vysoký schodek státního rozpočtu, potřeba alternativního využití finančních zdrojů, deklarovaná neochota k součinnosti některých dotčených stran) jeví jako obtížnější. Riziko potenciálního kolapsu se tak jeví vyšší než v době přípravy nového stavebního zákona. Kvantifikovat ho na základě dostupných dat však nelze. Zároveň se potřebný sběr dat a detailnější kvantifikace kvůli deklarované politické neprůchodnosti změny institucionální struktury jeví jako nákladově neefektivní.

---

¹⁶ Validace a varianty možných úprav systému financování přeneseného výkonu státní správy včetně příslušných podkladových analýz (zaměřených zejména na náklady, přínosy a dopady). Dostupné z <https://www.mvcr.cz/soubor/validace-a-varianty-moznych-uprav-systemu-financovani-preneseneho-vykonu-statni-spravy-vcetne-prislusnych-podkladovych-analyz-zamerenych-zejmena-na-naklady-prinosy-a-dopady.aspx>

¹⁷ Aby její hodnotou bylo možné vynásobit očekávané náklady a bylo tak možné odhadnout potenciální dopad.

2. Návrh variant řešení

Protože na způsobu řešení problémů v jiných věcných okruzích, se kterými nový stavební zákon přišel, panuje víceméně shoda, a prozatím nelze účinnost řešení ani vyhodnotit, zaměříme se při návrhu variant na silně kritizovanou oblast institucionální struktury.

Varianta 0: *Vytvoření státní stavební správy, v jejímž čele by stál NSÚ, který by byl nejvyšším článkem v oblasti územního plánování a stavebního řádu, s krajskými stavebními úřady; vytvoření SOSÚ; integrace DO, neintegrováné DO vydávají vyjádření, výjimečně závazné stanovisko nebo rozhodnutí, je-li DO tentýž orgán veřejné správy, vydává namísto jednotlivých vyjádření koordinované vyjádření (detailní popis viz kapitola Popis současného stavu).*

Varianta 1: *Stávající institucionální model v téměř totožné podobě jako v současnosti, přičemž prvoinstanční SÚ budou na obecních úřadech **ORP** (stejně jako většina příslušných DO) a níže budou jen **detašovaná pracoviště**; vytvoření SOSÚ; integrace DO (v obdobné míře, jako u Varianty 0), neintegrováné DO vydávají vyjádření nebo závazné stanovisko (např. jednotné environmentální závazné stanovisko), je-li DO tentýž orgán veřejné správy, vydává namísto jednotlivých vyjádření koordinované vyjádření.*

- *Kompetence prvoinstančních SÚ u všech staveb, vyjma staveb vyhrazených a staveb v kompetenci KÚ nebo jiných SÚ, budou v PP vykonávat obecní úřady ORP, které budou mít detašovaná pracoviště na obecních úřadech stanovených prováděcí vyhláškou na základě zákonem stanovených kritérií;*
- *Veřejné zájmy, podle zvláštních právních předpisů, budou, v případě projednávání záměru před SÚ, hájit DO; v případě, že tuto kompetenci vykonává obecní úřad ORP, formou přímého podílu¹⁸ na vypracování aktu prvoinstančního SÚ tak, aby došlo k procesní integraci; ostatní DO budou svou kompetenci vykonávat formou vyjádření, koordinovaného vyjádření, závazného stanoviska, nebo koordinovaného závazného stanoviska;*
- *Kompetence odvolacích správních úřadů budou v PP, v případech, kdy v první instanci budou rozhodovat obecní úřady, vykonávat KÚ;*
- *Veřejné zájmy, podle zvláštních právních předpisů, budou, v případě projednávání záměru před nadřízeným správním orgánem, hájit DO, v případě, že tuto kompetenci vykonává KÚ, formou přímého podílu na vypracování aktu nadřízeného správního orgánu tak, aby došlo k procesní integraci; ostatní nadřízené DO budou svou kompetenci vykonávat formou vyjádření, koordinovaného vyjádření, závazného stanoviska nebo koordinovaného závazného stanoviska;*
- *Kompetence prvoinstančního SÚ u vyhrazených staveb a odvolacího správního úřadu u staveb, kde v první instanci bude rozhodovat KÚ, bude vykonávat jako státní správu SOSÚ s celostátní působností se sídlem v Praze a s detašovanými pracovišti; tento stavební úřad bude také hájit většinu veřejných zájmů, podle zvláštních právních předpisů, formou přímého podílu na vypracování aktu správního orgánu; ostatní neintegrováné dotčené orgány budou svou kompetenci vykonávat formou vyjádření, koordinovaného vyjádření, závazného stanoviska nebo koordinovaného závazného stanoviska;*
- *Ústředním orgánem státní správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu bude MMR; bude vykonávat činnosti odvolacího správního orgánu vůči SOSÚ a třetí instanci vůči KÚ a SOSÚ; veřejné zájmy, podle zvláštních právních předpisů, budou v případě projednávání záměru MMR hájit DO (ústřední správní*

---

¹⁸ Tj. ne formou podkladových aktů, tj. závazných stanovisek, stanovisek, vyjádření apod.

úřady) formou vyjádření, koordinovaného vyjádření, závazného stanoviska nebo koordinovaného závazného stanoviska.

Varianta 2: Stávající institucionální model v obdobné formě jako v současnosti, tj. prvoinstanční SÚ budou na obecních úřadech **ORP** (stejně jako příslušné DO) a na obecních úřadech dalších obcí, u nichž jsou **splněna** předem stanovená **kritéria, alternativně stavební úřady stanovené individuální územní potřebou** ve vazbě na výkonnostní financování, jejichž taxativní výčet stanoví MMR vyhláškou; vytvoření SOSÚ; DO nelze integrovat, DO vydává vyjádření, koordinované vyjádření, závazné stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko, je-li DO tentýž orgán veřejné správy, vydává namísto jednotlivých vyjádření koordinované vyjádření nebo koordinované závazné stanovisko (Jednotné environmentálnímu závazné stanovisko, dále též „JES“).

- Kompetence prvoinstančních SÚ u všech staveb, vyjma staveb vyhrazených a staveb v kompetenci KÚ nebo jiných SÚ, budou v PP vykonávat obecní úřady ORP a obecní úřady obcí, u nichž objem stavební agendy či další parametry splní předem stanovená kritéria, alt. úřady stanovené vyhláškou MMR;
- Kompetence odvolacích správních úřadů budou v PP, v případech, kdy v první instanci budou rozhodovat obecní úřady, vykonávat KÚ;
- Kompetence prvoinstančního SÚ u vyhrazených staveb a odvolacího správního úřadu u staveb, kde v první instanci bude rozhodovat KÚ, bude vykonávat jako státní správu SOSÚ s celostátní působností se sídlem v Praze a s detašovanými pracovišti; tento stavební úřad bude také hájit některé veřejné zájmy, podle zvláštních právních předpisů (např. zákon o ochraně veřejného zdraví), formou přímého podílu na vypracování aktu správního orgánu; ostatní dotčené orgány budou svou kompetenci vykonávat formou vyjádření, koordinovaného vyjádření, závazného stanoviska, nebo koordinovaného závazného stanoviska (JES);
- Ústředním orgánem státní správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu bude MMR; bude vykonávat činnosti odvolacího správního orgánu vůči SOSÚ a třetí instanci vůči KÚ a SOSÚ; veřejné zájmy, podle zvláštních právních předpisů, budou v případě projednávání záměru MMR hájit DO (ústřední správní úřady) formou závazných stanovisek alt. koordinovaných závazných stanovisek podle § 149 správního řádu/vyjádření alt. koordinovaných vyjádření ve smyslu § 154 a násl. správního řádu.
- Veřejné zájmy, podle zvláštních právních předpisů, budou, v případě projednávání záměru před SÚ, hájit DO¹⁹.

V rámci varianty 2 pak lze dále pracovat s volbou kritérií a jejich hodnot; příp. na stejném principu fungování struktury stanovit vedle SÚ na ORP další SÚ na všech úřadech POÚ a níže nikoliv apod. Na základě konsenzu příslušných rezortů a jako reakce na připomínky z mezirezortního připomínkového řízení byly navrženy tyto podvarianty:

Podvarianta 2A – Stávající institucionální model v obdobné formě jako v současnosti, tj. prvoinstanční SÚ budou na obecních úřadech **ORP** (stejně jako příslušné DO) a na obecních úřadech dalších obcí, u nichž jsou **splněna** předem stanovená **kritéria velikosti správního obvodu obecního stavebního úřadu, vytíženosti, dopravní dostupnosti a zastupitelnosti - minimálně 3 pracovní místa se ZOZ na stavební řád**

---

¹⁹ V případě požadavku integrace DO by musel být zaveden dvojitý režim - v případě, že by kompetenci DO vykonával obecní úřad ORP a tento úřad vedl i stavební řízení, DO by se mohly podílet přímo na vypracování aktu prvoinstančního SÚ tak, aby došlo k procesní integraci; pokud by ale stavební řízení vedl jiný úřad než obecní úřad ORP (úřad na obci II. nebo I. typu), DO by svou kompetenci mohly vykonávat pouze formou koordinovaného vyjádření/závazného stanoviska.

Podvarianta 2B – *Stávající institucionální model v obdobné formě jako v současnosti, tj. prvoinstanční SÚ budou na obecních úřadech **ORP** (stejně jako příslušné DO) a na obecních úřadech dalších obcí, u nichž jsou **splněna** předem stanovená **kritéria** velikosti správního obvodu obecního stavebního úřadu, vytiženosti, dopravní dostupnosti a zastupitelnosti - **minimálně 3 pracovní místa, z toho alespoň 2 se ZOZ na stavební řád***

(Původní navrhovaná varianta s minimálně 4 pracovními místy se po mezirezortním připomínkovém řízení ukázala jako neprůchodná, hodnocena již tedy nebude.)

Podvarianta 2C – *Prvoinstanční SÚ budou na obecních úřadech **ORP** (stejně jako příslušné DO), **pověřených obecních úřadech** a na **obecních úřadech** dalších obcí. Tato varianta je spojena s předpokladem změny financování výkonu agendy z příspěvku na formu **výkonového financování** (platby za předem stanovené provedené výkony). Pověřené obecní úřady a obecní úřady by pak měly být stanovovány prováděcím právním předpisem namísto přílohou k zákonu, aby byla zajištěna vyšší flexibilita při stanovování stavebních úřadů právě s ohledem na rozdílný způsob výpočtu příspěvku na výkon působnosti stavebních úřadů²⁰.*

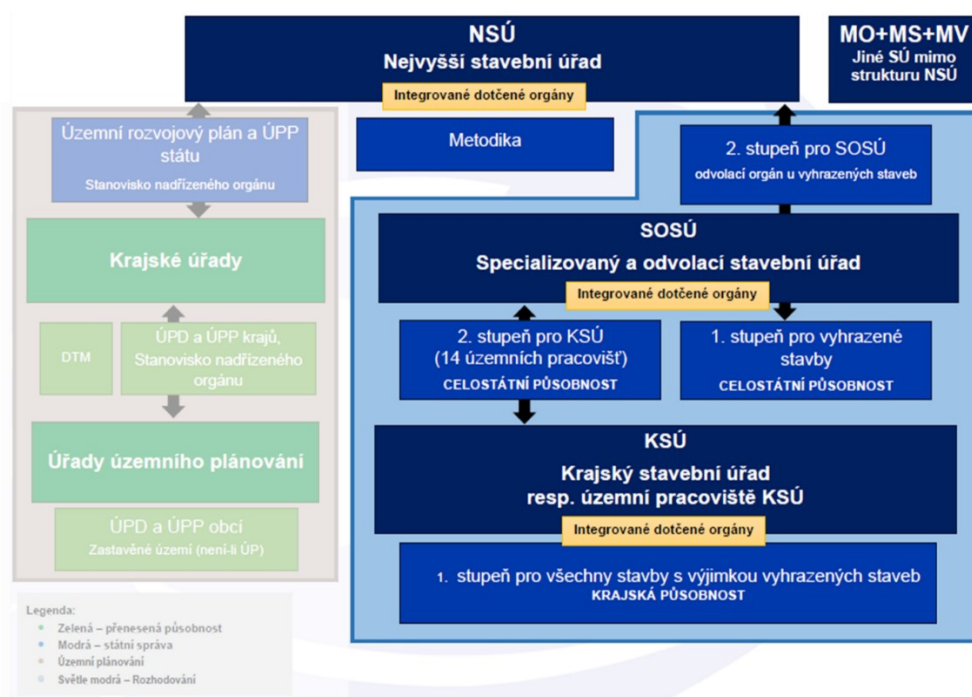
Vedle struktury ve Variantě 0, 1 i 2 budou existovat jiné stavební úřady (Ministerstvo obrany (působnost u záměrů, které slouží k zajišťování obrany státu), Ministerstvo vnitra (působnost u záměrů pro bezpečnost státu) a Ministerstvo spravedlnosti (pro záměry staveb pro účely Vězeňské služby)).

V rámci procesu RIA byly vyhodnocovány i další varianty. Protože však byl jejich výsledek horší než u variant popsaných výše, do závěrečné zprávy RIA již zařazeny nebyly. Varianta ponechání obecních stavebních úřadů jen na ORP byla zamítnuta z důvodu zhoršené dostupnosti SÚ pro veřejnost. Při tvorbě návrhu rozpočtu k jednotlivým akcím, projektům, je třeba mít jasně nastaveno, pokud možno, stabilní legislativní prostředí. Pokud se bude například hledat, zadávat jakékoli IT řešení, je třeba již vědět, pro jaké prostředí řešení vytvářet. Digitalizace v praxi znamená 1/ vybavení SÚ příslušnou technikou a proškolení úředníků, 2/ implementaci příslušných informačních systémů, 3/ postupný převod spisů do digitální formy. Kroky v bodech 1/ a 2/ je třeba činit před zahájením digitalizace (pokud se zahájením chápe zákonem stanovené datum, od kterého by SÚ měly plnit stanovené úkony digitální formou. Pouze krok v bodě 3/ lze činit postupně dle možností jednotlivých SÚ, primárním úkolem bude vést nové projekty digitálně.

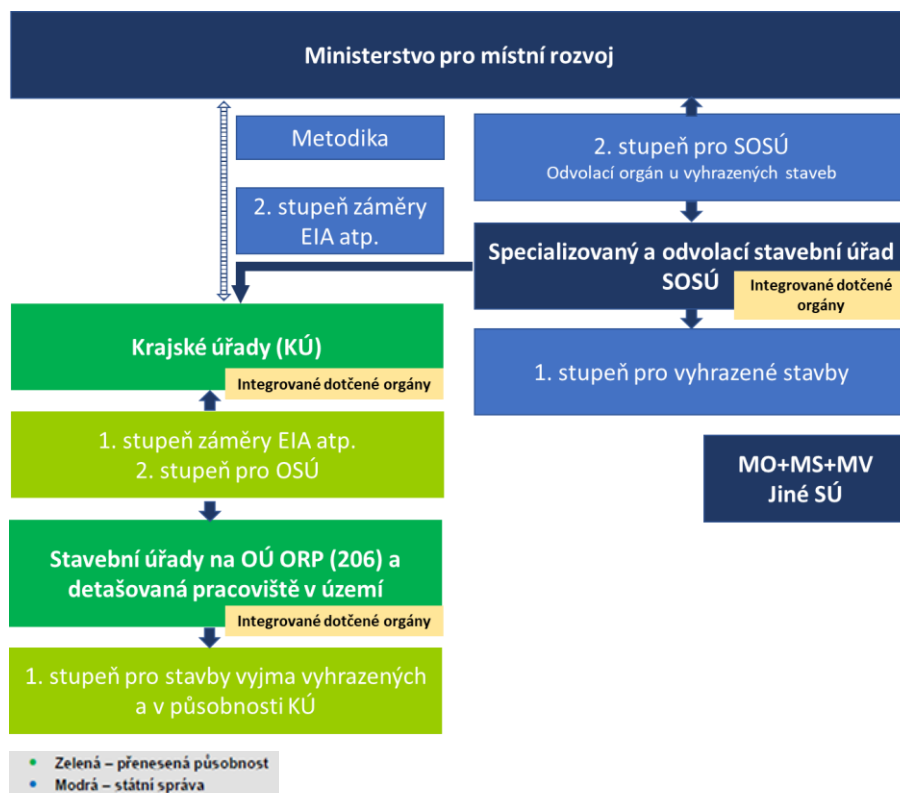
---

²⁰ Výkonové financování by bylo možné nastavit až ve vazbě na úkony, které definuje nový stavební zákon. Z tohoto důvodu by mělo smysl výkonové financování zavést až např. po roční zkušenosti s implementací nového zákona, neboť v současné době není možné určit, jak budou jednotlivé úkony, nově procesně nastavené v novém stavebním zákoně, časově náročné. Pokud tedy bude plná účinnost nového zákona od 1. 7. 2024, tak lze výkonové financování nastavit cca od 1. 1. 2026; do té doby je třeba zachovat současný způsob rozdělování prostředků na základě počtu obyvatel v příslušném správním obvodu. Pro rok 2023 bylo na zajištění agendy obecních stavebních úřadů alokováno 1,269 mld. Kč. Protože výkonové financování nemá vliv na celkový finanční objem prostředků na výkon agendy, řeší pouze vnitřní rozdělení prostředků, nepředpokládá se v souvislosti s navrhovanou variantou změna této částky. Celková alokace by pravděpodobně byla rozdělena na část paušální a výkonovou, protože bude existovat velké množství úkonů, které nebude možné, vzhledem k jejich heterogenitě a nízké četnosti, plošně ocenit.

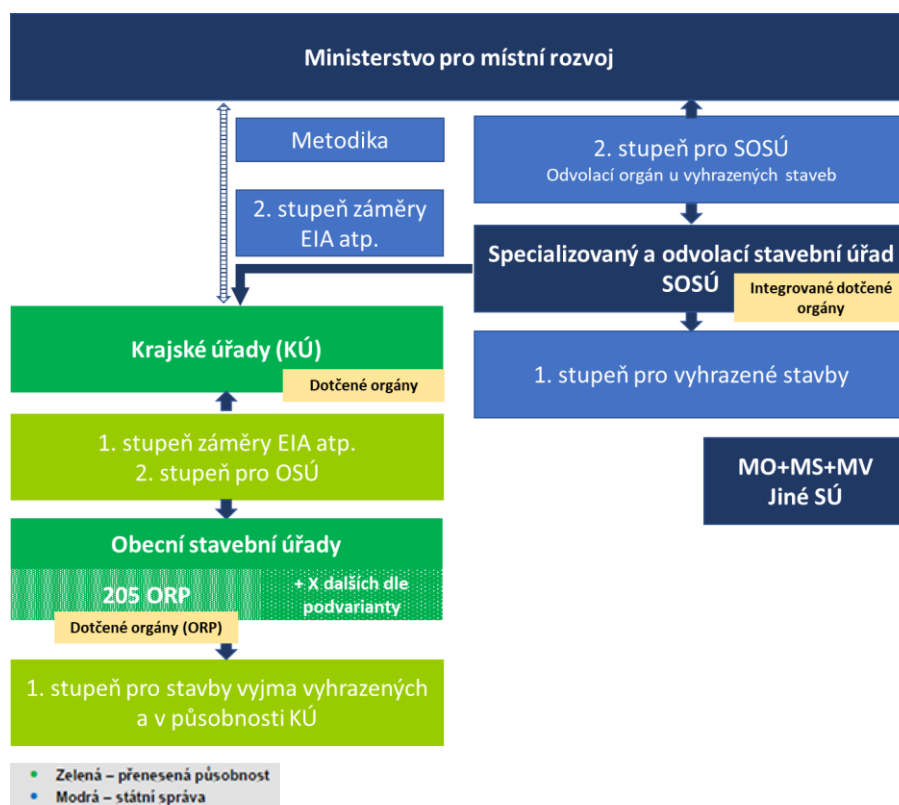
Obrázek 6: Grafické schéma Varianty 0

Obrázek 7: Grafické schéma Varianty 1

Obrázek 8: Grafické schéma Varianty 2

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Tabulka 7: Identifikace nákladů a přínosů:

Náklady
–Mzdové a režijní náklady
–Pronájem nových kancelářských prostor a vybavení
–Pronájem prostor pro ukládání spisů
–Nárůst administrativních nákladů na komunikaci mezi nově vzniklými úřady a samosprávami
–Transformační náklady na vznik nových pracovních míst – pořízení počítače, softwaru, vozového parku, kancelářského vybavení apod.
–IS – centrální evidence apod.
–Náklady územně samosprávných celků
–Náklady klientů veřejné správy dle lokace nových pracovišť vykonávajících PP apod.
Přínosy
–Vyšší efektivita zaměstnanců státní správy (možnost koncentrace či specializace), možnost sdílení personálních kapacit
–Eliminace podkladových aktů, které jsou opakovaně přezkoumávány či žalovány závazné lhůty) – u Varianty 1
–Možnost jednotného metodického řízení, kontrolovatelnost, vynutitelnost
–Vyšší transparentnost použití finančních prostředků státní správy (konkretizace účelovosti) – je třeba vybavit SÚ kvalitním HW a SW, pokud se má zlepšit stav/rychlost vyřizování; příp. i pro BIM
– Zvýšení přehlednosti procesu a tím právní jistoty
– Zjednodušení a zkrácení soudních řízení
– Významný makroekonomický prorůstový faktor s pozitivním dopadem do příjmů státního rozpočtu

Výhody a nevýhody Varianty 1

Důvodem, proč by stavební řízení mělo být v prvním stupni na ORP, je procesní integrace. Ve většině případů jsou DO přítomny na ORP a krajích, tj. pokud má být umožněna procesní integrace, je třeba, aby byl na stejném úřadu přítomen i stavební úřad. Pouze tak se budou moci složky úřadu společně procesně podílet na řízení o vydání stavebního povolení. V případě, že by stavební úřady byly ponechány i na obcích II. a I. typu, tohoto principu nebude možné využít. Zrychlení přípravného procesu tak bude muset být dosaženo díky digitalizaci tj. digitální procesní integrace nebo za pomoci odborné procesní integrace (např. jednotné environmentální závazné stanovisko). Blízkost občanům, pokud bude žádoucí, je pak třeba zajistit zřízením detašovaných pracovišť.

Pokud by nedošlo k odborné integraci (zejm. na základě navrhovaného zákona o jednotném environmentálním stanovisku), problém by byl v tom, že místo aby rozhodnutí zahrnovalo všechny požadavky podle příslušných předpisů, existovaly by opět jednotlivé podkladové akty a otevřený prostor obstrukcím. Z hlediska kontrolovatelnosti účelně vynaložených nákladů, administrace výkonů a jejich dostatečného personálního zajištění, je Varianta 1 horší než Varianta 0, nicméně lepší než Varianta 2.

Problémem Varianty 1 však s velkou pravděpodobností bude, jakým způsobem tuto strukturu, resp. detašovaná pracoviště, zřídit. Pobočky v místech vybraných na základě objektivně zvolených kritérií a jejich hodnot by musely zřídit příslušné ORP, nicméně ani ve spolupráci s MV nebyl nalezen vhodný mechanismus, jakým způsobem by to bylo možné efektivně zajistit. Nebyl shledán problém v oblasti financování výkonu agendy (nebyl by problém řešit/změnit princip distribuce finančních prostředků, část prostředků poskytovat ve vazbě na velikost obvodu a část ve vazbě na počet provedených úkonů; pokud bude možné nalézt několik hlavních homogenních výkonů, lze agendu financovat výkonově, tj. dosáhnout vyšší adresnosti rozdělení finančních prostředků), ale především v oblasti konkrétního nastavení vzájemných provozních vztahů mezi příslušným ORP a detašovaným pracovištěm.

MV byl zároveň uveden konkrétní příklad, kdy se pilotně testovalo vydávání občanských průkazů na dvou vybraných úřadech obcí II. typu. Úřad příslušné ORP měl zajistit každou druhou a čtvrtou středu v měsíci na těchto obcích s POU výdej občanských průkazů. Tento model nicméně dle informací MV nefungoval příliš dlouho, neboť s sebou přinesl velké množství logistických a pracovních problémů spojených s provozem detašovaného pracoviště (otázky související s výší a způsobem finanční kompenzace (za objednání prostor, časovou kapacitu lokálního úředníka), s rozdělením odpovědnosti apod.). Pilotní provoz tak skončil s negativním výsledkem, neboť problémy se zajištěním logistiky, prostor, technického připojení a celkového finančního zajištění převážily nad minimálními pozitivními dopady z hlediska zajištění služby pro veřejnost.

Odmítnuta jako nesystémová a nerealizovatelná byla též možnost poskytování příspěvku na provoz detašovaného pracoviště přímo úřadu obce, kde by bylo detašované pracoviště umístěno. Příspěvek na výkon agendy musí být hrazen tomu, kdo agendu vykonává, a ten se pak musí dvoustraně dohodnout s úřadem v místě, kde ji zamýšlí vykonávat. Nelze motivačně vyplácet příspěvek subjektu, který agendu nevykonává, aby umožnil jinému subjektu agendu na svém úřadu vykonávat.

V souhrnu tak má Varianta 1 následující problémy:

- Nelze zajistit, aby detašovaná pracoviště vznikla skutečně tam, kde je to smysluplné (dle objemu agendy, tj. nové výstavby apod.). Rozhodnutí o organizační struktuře obecního/městského úřadu náleží do kompetencí rady obce/města, proto by v praxi detašovaná pracoviště často mohla vzniknout tam, kde rada ORP rozhodne, a nikoliv tam, kde je to třeba. Tato rozhodnutí by neměl zákon limitovat do té míry, aby je de facto nahrazoval.
- Personálně a logisticky by se jednalo o složité řešení. Úředníci stávajících stavebních úřadů by museli být zákonem delimitováni a museli by chtít přejít do stavebního úřadu ORP. Obec, kde v současnosti existuje stavební úřad, by musely souhlasit s pronájmem těchto prostor ORP. ORP by se musela s obcí, kde by bylo zřízeno detašované pracoviště, dohodnout na konkrétních podmínkách spojených s provozem detašovaného pracoviště, přičemž tento model se v minulosti ukázal jako problematický. V neposlední řadě vzhledem k tomu, že zaměstnanci detašovaných pracovišť by byli podřízeni tajemníkovi úřadu ORP, mohly by vzniknout problémy i z hlediska rozdílných pracovních podmínek, systému odměňování i kontroly výkonu práce úředníků na ORP v porovnání se zaměstnanci úřadu obce, kde by bylo zřízeno detašované pracoviště.
- Obce II. a I. typu nelze příspěvkem na výkon státní správy finančně motivovat, aby detašovaná pracoviště ve svých prostorách zřídily, neboť příspěvek na výkon státní správy může být posílán pouze tomu, kdo agendu vykonává. Obdobně to platí i u inkasa správních poplatků, které jsou příjmem té obce, která je vybere. Vyšší adresnosti platby za výkon agendy by bylo možné v budoucnu dosáhnout prostřednictvím výkonového financování, nicméně stále by bylo možné příspěvek posílat pouze ORP, která by až následně mohla poskytovat finanční plnění obci, ve které by ORP měla zřízeno detašované pracoviště. Snížila by se však pravděpodobnost, že se v tomto bodě ORP a obec s umístěným detašovaným pracovištěm nedohodnou, protože platba bude vázána na výkon.
- Model úřadů ORP s detašovanými pracovišti na úřadech obcí II. a I. typu se v rámci současného výkonu přenesené působnosti neobjevuje. Mohl by se tak vytvořit negativní precedent i pro případné další agendy vykonávané v přenesené působnosti, což by celkově mohlo vést k dalším nesystémovým krokům v organizaci veřejné správy, a tudíž snížení její přehlednosti.

Institucionálně čistší by tak byl model SÚ pouze na ORP bez detašovaných pracovišť. V porovnání s předchozí strukturou (SÚ na ORP s detašovanými pracovišti) by se však jednalo o model

- vzdálenější občanům;
- jednorázově nákladnější z pohledu nutného přesunu agendy ze stávajících SÚ při obcích II. a I. typu na ORP (zaměstnanců, spisů apod.);
- rizikovější – v rámci stavebních úřadů na úrovni ORP je realizováno přibližně 60 % všech úkonů v prvním stupni, zbývajících 40 % vykonávají obecné úřady na úrovni POÚ a obcí se základním rozsahem přenesené působnosti. S touto variantou je tak spojeno riziko, že po navržené redukci dotčené ORP svými silami nepokryjí potřebné množství úkonů, což by mohlo snížit výkon celého systému a povolovací proces naopak zpomalit. Podmínkou by musela být úplný přesun úředníků ze SÚ při/ obcích II. a I. typu na SÚ ORP.

Zároveň u tohoto modelu (SÚ pouze na ORP) nedošlo ke konsenzu mezi státem a územními partnery.

Pro doplnění uvádíme ještě data za dojezd občanů na úřady. Výrazný dopad v této oblasti neshledáváme.

Následující text je převzat z Analýzy vybraných prostorových aspektů veřejné správy a zlepšení dostupnosti jejích služeb (dále také Analýza (2018)²¹), která mimo jiné zkoumala dostupnost státní správy pro občany.

S rostoucí velikostí správního obvodu roste vzdálenost dojezdu do správního centra, průměrná vzdálenost je od 9 km do POÚ, 12 km do ORP až po 43 km do krajského města (údaje za horní kvartil – 75 % obcí se vejde do 12/16/57 km). 50 % všech úřadů (tj. medián) je individuální dopravou dostupných u POÚ do 8,6 min., u ORP **do 11 min.**, a u krajských měst do 39,5 min. (opět u horního kvartilu je to 12/16/54 min).

Pro pět obcí s nejdelší dobou dojezdu od správního centra/okresu činí tento dojezd v sestupném pořadí 46,77 min./46,50 min./44,03 min./43,22 min./41, 59 min.

Dopravní dostupnost veřejnou hromadnou dopravou je následující: do obce s POÚ trvá dojezd průměrně 19,43 min., do ORP **25,61 min.**, do krajského města 71,03 min. (u horního kvartilu to činí 27/35/94 min). Průměrný počet spojení se pohybuje v rozmezí 6,9/7,42/8,41 spojů (opět u horního kvartilu 9/9/10 spojů), přičemž roste s významností centra. Stejně tak je tomu u počtu přestupů, kdy je do obcí s POÚ podíl spojů bez přestupů 91,67 %, do ORP 85,37 % a do krajského města 34,14 %. (pozn. autora – metodologie výpočtu je detailně popsána v Analýze (2018)).

Náklady občanů na dojezd na úřad ORP se mohou pohybovat v maximální výši nižších desítek milionů korun ročně (odhadem po vynásobení počtu úkonů SÚ provedených ročně na obcích II. a I. typu průměrnou dojezdovou vzdáleností tam a zpět a náklady občanů s vazbou na průměrnou mzdu navýšenou konzervativně 1,5krát.). Občané často spojují cestu na úřad s cestou s jiným účelem (do zaměstnání apod.).

V porovnání s Variantou 0 dosahuje Varianta 1:

- nižší efektivitu výkonu stavební agendy (kvůli nižší možnosti koncentrace znalostí či specializace příslušných úředních osob), nižší možnosti sdílení personálních kapacit (personální kapacity je možné sdílet pouze v rámci modrých rámečků viz Obrázek 6 až Obrázek 8);
- nižší možnost jednotného metodického řízení, kontrolovatelnost, vynutitelnost – je obtížnější motivovat zaměstnance jiného zaměstnavatele (lze opět pouze v rámci modrých rámečků viz Obrázek 6 až Obrázek 8);
- nižší transparentnosti použití finančních prostředků státní správy z pohledu jejich konkrétního využití;
- nižší přehlednosti procesu;

---

²¹ <https://www.mvcr.cz/soubor/analyza-vybranych-prostorovych-aspektu-verejne-spravy-a-zlepseni-dostupnosti-jejich-sluzeb.aspx>

- nižšího makroekonomického prorůstového efektu s pozitivním dopadem do příjmů státního rozpočtu (výběr daní a další výsledky multiplikačních efektů).

Na druhou stranu nebude samozřejmě třeba vynakládat prostředky na změnu institucionální struktury; k přesunu zaměstnanců dojde pouze ze stavebních úřadů na obcích I. a II. typu na ORP a jejich detašovaná pracoviště, příp. ze zrušených úřadů na zachované stavební úřady. Celkově půjde o řádově stovky zaměstnanců dle konkrétního scénáře. S tímto nízkým objemem přesouvaným zaměstnanců by byl spojen i přesun spisů a spisová rozluka. Tyto náklady budou v porovnání s nulovou variantou zanedbatelné.

Výhody a nevýhody Varianty 2

Podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu, představují správní obvody ORP základní jednotku územně správního členění, což evokuje nezbytnost existence stavebních úřadů právě na této úrovni. Avšak zachování stavebních úřadů pouze v 205 ORP a hl. m. Praze by představovalo příliš velký zásah do stávající struktury obecných stavebních úřadů, kterých v současné době existuje celkově 694 v 615 obcích. Snížení počtu stavebních úřadů o 70 %, tj. na 205+1, resp. koncentrace stavebního řízení v místech, kde dnes k takové koncentraci nedochází, by mohlo výrazně oslabit funkčnost budoucí soustavy obecných stavebních úřadů jako takových, a to zejména z personálních důvodů a z důvodů odtržení rozhodování v území. Tímto by mohlo dojít i k oslabení smyslu navržených změn stavebního práva, které mají vést k rozsáhlému zjednodušení a zrychlení oproti současnému stavu. Z důvodu zachování dostatečné úřední kapacity stavební soustavy je ve Variantě 2 navrhováno, aby stavební úřady v ORP byly do budoucna doplněny o vybrané stávající obecné stavební úřady, které jsou situovány na obcích I. a II. typu. To je hlavní výhodou této varianty – tj. kopíruje z hlediska výkonu agendy současnou strukturu obecných SÚ a minimalizuje náklady na přesun agendy stejně jako rizika spojená se změnou institucionální struktury.

V rámci této varianty se pak lze více či méně blížit současné existující institucionální struktuře v návaznosti na volbu konkrétních kritérií a jejich hodnot.

Hlavní nevýhodou tohoto modelu je, že neumožňuje procesní integraci a snížení počtu podkladových aktů. Tato nevýhoda musí být eliminována odbornou a procesní integrací – např. přijetím právní úpravy k jednotnému environmentálnímu závaznému stanovisku ve věcech stavebních záměrů.

V porovnání s Variantou 0 a Variantou 1 dosahuje Varianta 2:

- nejnižší efektivita výkonu stavební agendy (kvůli nejmenší možnosti koncentrace znalostí či specializace příslušných úředních osob) a nejmenší možnosti sdílení personálních kapacit (personální kapacity je možné sdílet pouze v rámci modrých rámečků viz Obrázek 6 až Obrázek 8)
- oproti Variantě 0 nižší možnosti jednotného metodického řízení, kontrolovatelnost, vynutitelnost – je obtížnější motivovat zaměstnance jiného zaměstnavatele (lze opět pouze v rámci modrých rámečků viz Obrázek 6 až Obrázek 8)
- oproti Variantě 0 nižší transparentnosti použití finančních prostředků státní správy z pohledu jejich konkrétního využití
- oproti Variantě 0 nižší přehlednosti procesu
- eliminace nejmenšího počtu podkladových aktů, které jsou opakovaně přezkoumávány či žalovány závazné lhůty

–nejnižšího makroekonomického prorůstového efektu s pozitivním dopadem do příjmů státního rozpočtu (výběr daní a další výsledky multiplikačních efektů)

Na druhou stranu nebude třeba vynakládat prostředky na změnu institucionální struktury; k přesunu zaměstnanců dojde pouze ze stavebních úřadů na obcích I. a II. typu na ORP a další zákonem či prováděcím předpisem stanovené stavební úřady, příp. ze zrušených úřadů na zachované stavební úřady. Celkově půjde o řádově stovky zaměstnanců dle konkrétního scénáře. S tímto nízkým objemem přesouvaným zaměstnanců by byl spojen i přesun spisů a spisová rozluka. Tyto náklady budou v porovnání s nulovou variantou zanedbatelné.

Ve Variantě 2 navrhuje, aby stavební úřady v ORP byly doplněny o vybrané stávající obecné stavební úřady, které jsou situovány na obcích I. a II. typu. V rámci této varianty se pak lze více či méně blížit současné existující institucionální struktuře v návaznosti na volbu konkrétních kritérií a jejich hodnot.

Nejvíce se existující institucionální struktuře blíží podvarianta 2C²². Pokud budeme předpokládat, že pro stanovení obcí se stavebním úřadem se u Variant 2A a 2B bude pracovat s kritérii velikosti správního obvodu, vytíženosti, dopravní dostupnosti a zastupitelnosti, pak v případě Varianty 2C, u níž je pracováno pouze s územní potřebou, bude ceteris paribus teoreticky vždy stavebních úřadů více než u Variant 2A²³ a 2B²⁴.

K Variantě 2C je potřeba uvést, že její volba odráží politickou dohodu vlády s územními partnery.. Nezanedbatelná je však u této varianty kontinuita rozhodování v území a nulová destrukce stávajícího modelu stavební správy.

Důležitým aspektem je pak také postupná redukce stavebních úřadů právě ve vazbě potřebu výkonu činnosti stavebního úřadu ve vazbě na výkonnostní model, neboť nebude zájmem příslušné samosprávy zachovávat stavební úřad tam, kde je to ekonomicky neúnosné a řešení lze najít například spojením dvou dnešních obecných stavebních úřadů do jednoho. Tato redukce vyplyne samovolně v souvislosti s úplnou účinností nového stavebního zákona ve znění jeho přijaté i navrhované novely, neboť obecní stavební úřady budou příslušné v prvním rozhodovacím stupni k výrazně menšímu objemu stavebních záměrů, než které jim náleželi doposud.

Tato redukce objemu dat je dána zejména redukcí procesů podle nového stavebního zákona, ale také významným rozšířením záměrů, které nebudou podle nového stavebního zákona ve znění jeho novel vyžadovat posouzení stavebního úřadu a bude se tedy jednat o stavby drobné uvedené taxativně v příloze č. 1 nového stavebního zákona a přesunem stavebních záměrů, které dosud byly povolovány obecnými stavebními úřady, avšak nový stavební zákon ve znění jeho novel přenáší povolování těchto stavebních záměrů v prvním stupni na krajské stavební úřady (např. záměry, které vyžadují posouzení vlivu stavby na životní prostředí) nebo na specializovaný a odvolací stavební úřad.

---

²² Podvarianta 2C – Prvoinstanční SÚ budou na obecních úřadech ORP (stejně jako příslušné DO), pověřených obecních úřadech a na obecních úřadech dalších obcí, u nichž jsou splněna předem stanovená kritéria velikosti správního obvodu obecního stavebního úřadu a jeho dopravní dostupnosti.

²³ Podvarianta 2A – Prvoinstanční SÚ na obecních úřadech ORP a na obecních úřadech dalších obcí, u nichž jsou splněna předem stanovená kritéria velikosti správního obvodu obecního stavebního úřadu, vytíženosti, dopravní dostupnosti a zastupitelnosti - minimálně 3 pracovní místa se ZOZ na stavební řád.

²⁴ Podvarianta 2B – Prvoinstanční SÚ na obecních úřadech ORP a na obecních úřadech dalších obcí, u nichž jsou splněna předem stanovená kritéria velikosti správního obvodu obecního stavebního úřadu, vytíženosti, dopravní dostupnosti a zastupitelnosti - minimálně 3 pracovní místa, z toho alespoň 2 se ZOZ na stavební řád.

Pro komplexní posouzení redukce výkonu obecních stavebních úřadů lze vyjít z Dotazníkového šetření zpracovaného obecními stavebními úřady pro Analýzu za rok 2021 z něhož vyplývají následující údaje:

Umístění staveb	Celkem za jednotlivé úkony
Počet uzavřených veřejnoprávních smluv nahrazující územní rozhodnutí a počet uzavřených dohod o změně veřejnoprávní smlouvy - § 78a	123
Počet vydaných územních rozhodnutí - § 92	15 569
Počet vydaných územních rozhodnutí s posouzením vlivů na životní prostředí - § 94a - §94i	26
Počet vydaných územních rozhodnutí ve zjednodušeném řízení - § 95	219
Počet vydaných územních souhlasů - § 96 odst. 4 (samostatných)	43 898
Celkem všechny úkony	59 835

Povolení staveb	Celkem za jednotlivé úkony
Počet vydaných souhlasů s ohlášením - § 106	12 050
Počet vydaných stavebních povolení - § 115	12 176
Počet uzavřených veřejnoprávních smluv nahrazujících stavební povolení - § 116	206
Celkem všechny úkony	24 432

Společné povolení	Celkem za jednotlivé úkony
Počet vydaných společných povolení pro jednu stavbu nebo pro soubor staveb - § 94j - § 94p	19 468
Počet vydaných společných povolení s posouzením vlivu na životní prostředí po jednu stavbu - § 94q - § 94z	149
Počet vydaných společných povolení s posouzením vlivu na životní prostředí pro soubor staveb - § 94q - § 94z	37
Počet vydaných společných územních souhlasů a souhlasů s provedením ohlášeného stavebního záměru - § 96a	30 470
Počet uzavřených veřejnoprávních smluv nahrazující územní rozhodnutí - § 78a a stavební povolení - § 116	435
Celkem všechny úkony	50 559

SROVNÁNÍ ÚKONŮ PODLE SZ(z.č. 183/2006 Sb.) a NSZ ve znění jeho novel			
SZ		NZS	
ÚR	59835		
SP	24432	SP	92444
StP	50559		
Celkem	134826	Celkem	92444

REDUKCE

31%

Z výše uvedených dat tak vyplývá kvalifikovaný odhad redukce činnosti obecních stavebního úřadu na úseku stavebního řádu o 31% dnešního objemu činnosti výkonu obecního stavebního úřadu.

Dle analýzy výkonu stavebních úřadů vycházející z pravidelného statistického zjišťování ÚÚR je celkové zatížení úřadů objemem agendy i jejich personální kapacita výrazně nerovnoměrná. Existuje velké množství úřadů se zcela minimálním výkonem agendy a zároveň s nízkým počtem zaměstnanců (často jeden či dva úředníci). To významně ovlivňuje funkčnost celého systému, kdy malé úřady mohou mít problém se zajištěním adekvátního personálního obsazení úřadů zajišťujícího kvalitní výkon veřejné správy v této oblasti. K výběru funkčních stavebních úřadů je tak nutné zkoumat vhodná věcná kritéria, a nikoliv správní úroveň, na které stavební úřady v současnosti existují. Pro nastavení sítě je třeba identifikovat místa, kde dochází k výraznému náporu na stavební agendu (např. aglomerace velkých měst nebo rekreační oblasti), a to tak, aby nedošlo k paralyzování celého systému.

Ke stanovení dodatečných stavebních úřadů proto byla využita následující jednotná kritéria. Obecným smyslem bylo vybrat takové stavební úřady, které

- svou působnost vykonávají pro dostatečný počet klientů veřejné správy,
- jsou dostatečně personálně vybavené a
- činí každoročně dostatečný počet úkonů ve stavebním řízení, což ospravedlňuje jejich další existenci, neboť je o ně v území ze strany klientů veřejné správy zájem.

Tato základní kritéria výběru stavebních úřadů byla doplněna

- pomocným kritériem maximální vzdálenosti tak, aby nová struktura obecních stavebních úřadů mimo ORP a Prahu byla ve všech oblastech Česka skutečně fyzicky dostupná.

K zařazení do seznamu stavebních úřadů využitelných v nové struktuře obecních stavebních úřadů stačilo splnění jednoho ze tří základních kritérií, resp. splnění pomocného kritéria dostupnosti v odůvodněných případech. Nicméně za zásadní bylo považováno dodržení stanovené personální kapacity daného úřadu. Nemělo by se tak do budoucna stát, že působnost stavebního úřadu bude na dané obci vykonávána pouze jednou úřední osobou.

Kritérium velikosti správního obvodu

První kritérium, podle kterého byly stávající obecné stavební úřady mimo ORP a Prahu posuzovány, byla velikost správního obvodu. Na základě tohoto kritéria byly vybrány všechny stavební úřady, jejichž správní obvod byl větší nebo roven 10 000 obyvatel k 31. prosinci 2020. Toto kritérium bylo zvoleno z důvodu zachování takových stavebních úřadů, které dlouhodobě využívá vysoký počet klientů, a kde by případné změny v místní příslušnosti mohly způsobit problémy většímu počtu obyvatel než v jiných případech. Stanovení kritéria velikosti správního

obvodu 10 000 obyvatel cílilo na skutečně velké (stávající) stavební úřady, které většinou splnily i další kritéria.

Kritérium počtu zaměstnaneckých úvazků

Druhé kritérium představoval počet zaměstnaneckých úvazků k 31. prosinci 2020. Šlo o zaměstnanecké úvazky oprávněných úředních osob, tj. osob, které mají v dané oblasti zkoušku odborné způsobilosti (ZOZ) a mají tedy oprávnění stavební agendu vykonávat. Podle statistických údajů činil v roce 2020 počet zaměstnaneckých úvazků na obecních stavebních úřadech celostátně průměrně 4,8 úvazku, přičemž mediánová hodnota činila 3 úvazky.

Pro stanovení kritéria počtu zaměstnaneckých úvazků tak bylo rovněž cíleno na hodnotu 3 úvazků se ZOZ na stavební řád u podvarianty 2A, potažmo 3 úvazků a z nich alespoň 2 se ZOZ na stavební řád u podvarianty 2B, a to zejména z praktických důvodů zajištění zastupitelnosti a kontinuity výkonu agendy. Právě až při 3 úvazcích je zaručeno, že na pracovišti mohou být současně 2 zaměstnanci, kteří jsou nezbytní pro výkon činností ve stavební oblasti. V případě, že by kritériem byly například pouze 2 úvazky, došlo by po odpočítání zákonné dovolené a ostatní nepřítomnosti²⁵ k situaci, kdy by až v 90 pracovních dnech v kalendářním roce byla přítomna jen 1 úřední osoba, což není z hlediska funkčnosti stavební soustavy optimální stav.

Hodnota 3 úvazků zároveň umožňuje i určitou funkční specializaci mezi jednotlivými zaměstnanci, což přispívá k vyšší efektivitě výkonu dané agendy.

V neposlední řadě poskytuje tento stav i širší prostor k častějšímu provádění místních šetření, neboť při počtu 3 úvazků lze kalkulovat s počtem až 115 dní v roce, kdy se na pracovišti sejdou všechny úřední osoby.

Kritérium počtu úkonů ve stavebním řízení

Třetí kritérium představuje dostatečný počet úkonů ve vybraných oblastech správního řízení. Celkově sleduje Ústav územního rozvoje v rámci své statistické činnosti 52 různých zákonných činností, z kterých bylo vybráno 11 nejčastějších²⁶. V celostátním průměru (bez započtení extrémních případů²⁷) je v rámci těchto nejčastějších činností vykonáváno 225 úkonů ročně podle informací k 31. prosinci 2020.

---

²⁵ Výpočet dle Přílohy 1 k Metodice pro stanovení nákladů na výkon státní správy v přenesené působnosti, schválené usnesením vlády č. 731 ze 13. července 2020.

²⁶ Jedná se o následující činnosti:

- a) územní rozhodnutí podle § 92 zákona č. 183/2006 Sb.,
- b) společné povolení, kterým se stavba umístí a povoluje, podle § 94 až 94p zákona č. 183/2006 Sb.,
- c) společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru podle § 96a zákona č. 183/2006 Sb.,
- d) souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru podle § 106 zákona č. 183/2006 Sb.,
- e) povolení změny stavby před jejím dokončením podle § 118 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb.,
- f) výzva o přidělení čísla popisného nebo evidenčního, popřípadě orientačního, podle § 121 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb.,
- g) kolaudační souhlas podle § 122 zákona č. 183/2006 Sb.,
- h) kolaudační rozhodnutí podle § 122a zákona č. 183/2006 Sb.,
- i) ověření dokumentace skutečného provedení stavby podle § 125 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb.,
- j) rozhodnutí o dodatečném povolení stavby podle § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb.,
- k) rozhodnutí o povolení výjimky z obecných požadavků na výstavbu podle § 169 odst. 3 až 6 zákona č. 183/2006 Sb.

²⁷ Za extrémní případy jsou považovány ty správní obvody, jejichž stavební úřady vykonají přes 1 000 úkonů za rok. To se týkalo v roce 2020 celkem 14 správních obvodů, jmenovitě jsou to Praha, Brno, Plzeň, Ostrava, České Budějovice, Říčany, Hradec Králové, Olomouc, Kladno, Pardubice, Zlín, Benešov, Český Krumlov a Kolín, přičemž první čtyři jmenovaná města, ač jsou členěna na několik správních obvodů, byla posuzována jako jeden správní obvod.

Pomocné kritérium

Z důvodu zachování srovnatelné dostupnosti stavebních úřadů na celém území Česka bylo zvoleno dodatečné kritérium maximální vzdálenosti 35 km mezi sídlem a stavebním úřadem. Tato vzdálenost byla měřena mezi jádrovými sídly obou obcí po silničních komunikacích.

Tabulka 8: Počet stavebních úřadů plnících uvedená kritéria

Podvarianta 2A - 375 zachovaných úřadů:	
Kritéria:	správní obvod min. 10 000 obyvatel nebo
	min. počet úkonů 238* za rok (počítáno 11 nejčastějších) nebo
	min. 3 pracovní místa se ZOZ na stavební řád nebo
	dostupnost 35 km z libovolné obce do obce se stavebním úřadem
Struktura zachovaných SÚ	205 obcí ORP
	Praha
	114 obcí POU
	55 obcí I. typu
Rozsah zachované agendy	u 11 nejčastějších úkonů 86,7 %
	ze všech sledovaných úkonů 86,1 %
	počet přesunovaných pracovních úvazků 410
	Nutno přerozdělit 13 % agendy stavebních úřadů za celou ČR
Podvarianta 2B - 389 zachovaných úřadů	
Kritéria:	správní obvod min. 10 000 obyvatel nebo
	min. počet úkonů 238* za rok (počítáno 11 nejčastějších) nebo
	min. 3 pracovní místa a z toho alespoň 2 se ZOZ na stavební řád nebo
	dostupnost 35 km z libovolné obce do obce se stavebním úřadem
Struktura zachovaných SÚ	205 obcí ORP
	Praha
	120 obcí POU
	63 obcí I. typu
Rozsah zachované agendy	u 11 nejčastějších úkonů 87,8 %
	ze všech sledovaných úkonů 87,3 %
	počet přesunovaných pracovních úvazků 365
	Nutno přerozdělit 12 % agendy stavebních úřadů za celou ČR

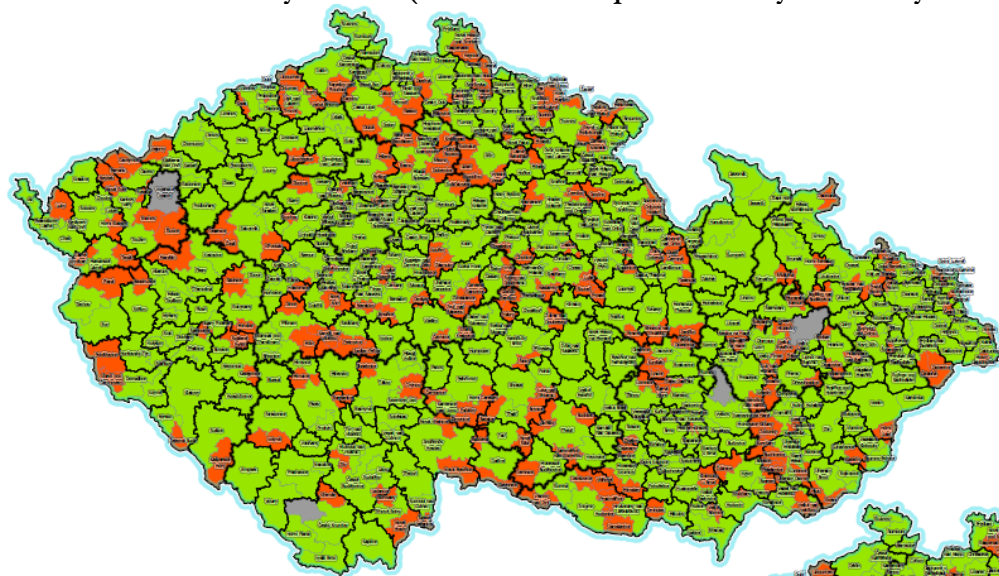
*Průměrný počet úkonů v rámci všech stavebních úřadů v ČR, bez započtení extrémních případů SÚ s více než 1 000 úkony.

Zdroj: MV

Podvarianta 2A tak počítá, po vyhodnocení splnění kritérií uvedených v předchozí tabulce, s 375 stavebními úřady, podvarianta 2B pak s 389 stavebními úřady.

Obrázek 9: Podvarianty 2A a 2B (zelená barva – správní obvody zachovaných SÚ)

Varianta "375"

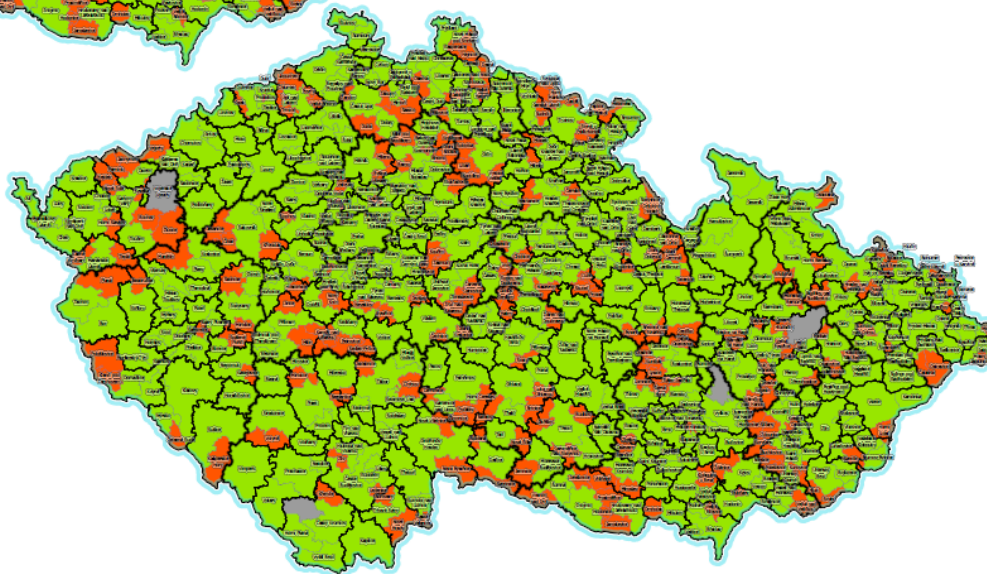
Podmínky pro zachování SÚ:

- 10 000 obyvatel SO
- 238 úkonů
- 3 úvazky se ZOZ

Varianta "389"

Podmínky pro zachování SÚ:

- 10 000 obyvatel SO
- 238 úkonů
- 3 úvazky celkem z toho alespoň 2 se ZOZ

Zdroj:

MMR

Navrhované varianty budou hodnoceny změnově, tj. bude odhadována změna dopadů u navrhovaných Variant vůči Variantě 0. Pro rekapitulaci přesto uvedeme hodnocení této varianty (Varianty 0) z RIA k novému stavebnímu zákonu.

Kategorie nákladů	Hodnota	Komentář
NÁKLADY JEDNORÁZOVÉ		
Náklady spojené s vytvořením 1 pracovního místa (nákup výpočetní techniky a kancelářského vybavení aj.) (OSÚ zůstávají na ORP, ÚÚP a ÚP na krajské úrovni též beze změny vyjma převodu stanovisek)	414 mil. Kč + počet úvazků integrovaných DO*100 tis. Kč (marginální částka vzhledem k dohodnutému rozsahu integrace)	100 tis. Kč na každé pracovní místo
Jednorázové výdaje na zajištění vyšší specializace a profesionalizace zaměstnanců SÚ (zaškolení všech pracovníků, i na OSÚ a ÚÚP)	22 mil. Kč	3 000 Kč na osobu
Náklady na ICT (SW pro veřejnou stavební správu)	400 mil. Kč	
Výše uvedená částka obsahuje pořizovací náklady bez provozních výdajů. U této položky lze dle konzultací počítat s náklady na posílení konektivity (vysokorychlostní internet 100 Mbps – cca 5 000 Kč/měsíc). Z částky provozních nákladů je třeba odečíst částku, kterou stavební úřady nyní platí poskytovatelům SW pro stavební úřady. Tato částka může být dle toho, jak se časově protne realizace projektu DSŘÚP s rekodifikací, vyplácena po krátký časový úsek duplicitně. Elektronický nástroj spisové služby – Může být součástí SW pro stavební úřady dle názoru IT odborníků bez dalších výrazných dodatečných nákladů		
Náklady na ICT v rámci DSŘÚP (Digitalizace stavebního řízení – Integrovaná platforma DSŘÚP, IS evidence rozhodnutí, IS pro správu projektových dokumentací, Národní geoportál územního plánování, digitální technické mapy)	0 Kč	Ostatní náklady jsou součástí projektu DSŘÚP, pro který je již připraven návrh financování a který je postaven tak, že může být realizován bez rekodifikace, tj. tyto náklady nejsou indukované novým stavebním zákonem.
Náklady na migraci digitálních dat	Řádově desítky mil. Kč	
Náklady na spisovou rozluku živých spisů (stěhování archiválií, pokud bude nutné, bude možné realizovat postupně)	Řádově desítky mil. Kč	Je obtížné odhadnout, nicméně jde o jednorázový náklad, který pokud se rozpustí v čase, je zanedbatelný. Dle velmi hrubého odhadu se bude muset 1 úředník postarat o 16 šanonů.
Služební automobily	550 mil. Kč	
RIA nepočítá s výstavbou budov pro zaměstnance či spisoven, pouze s případným pronájmem jiných prostor (možné např. od ÚZSVM či SŽDC, cca 1200 nádražních budov).		
Doporučení, jak předejít riziku případného kolapsu: NSÚ musí převzít a vybudovat zázemí pro agendu v dostatečném předstihu (viz sociální reforma (2011) – Úřady práce na okresní úrovni byly samostatné OSS a měly svou právní subjektivitu,		

což znamenalo, že měly na okresní úrovni personalisty, ekonomy, správu majetku a další obslužný personál, který zajišťoval chod až do chvíle, než to převzalo do svých rukou Generální ředitelství).

ROČNÍ PROVOZNÍ NÁKLADY

Mzdové a ostatní provozní náklady

(OSÚ zůstávají na ORP, ÚÚP a ÚP na krajské úrovni též beze změny vyjma převodu stanovisek)

Dle metodiky MV (2007) výše mzdových nákladů na jednoho úředníka představuje plat a povinné odvody a stanoví se podle příslušného platného platového předpisu, který obsahuje základní platové tarify. Ty jsou pro účely výpočtu navyšovány o netarifní složky platu (20 %) a o povinné odvody (aktuálně 34 %, pozn. aut.). Další složku nákladů na výkon agendy tvoří režijní náklady (RU). Režijní náklady ÚSC dosahují průměrně zhruba výše 40 – 45 % mzdových nákladů (MU) a pro účely výpočtu se proto použije koeficient 0,43. Režijní náklady jsou náklady související s řízením, činností a obsluhou úřadu, např. kancelářské potřeby, energie, telefony, pošta, nájemné, pojištění, vzdělávání úředníků, náklady na obslužný personál.

4 mld. Kč + náklady integrovaných DO (marginální částka vzhledem k dohodnutému rozsahu integrace)
+3,3 mil. Kč*6

Výdaje na zajištění vyšší specializace a profesionalizace zaměstnanců SÚ

22 mil. Kč

Tyto prostředky budou opět vykompenzovány úsporami z efektivněji a odborněji vykonávané práce

Rizikem varianty může být skutečnost, že někteří úředníci zůstanou na krajích.

Po fázi rychlého růstu české ekonomiky lze očekávat **ochlazení**. **Ochlazování ekonomiky bude spojeno s postupným uvolňováním pracovní síly**. **Riziko chybějící pracovní síly** pro stavební úřady tak bude v situaci zpomalení ekonomiky **nižší**.

Náklady na ICT	cca 20 % investičních nákladů	Z částky provozních nákladů je třeba odečíst částku, kterou stavební úřady platí poskytovatelům SW nyní.
Náklady na ICT v rámci DSŘÚP	0 Kč	Náklady na digitalizaci agendy nejsou vyvolané rekodifikací.

JEDNORÁZOVÉ NÁKLADY **1,4 MLD. Kč**

ROČNÍ PROVOZNÍ NÁKLADY **4 MLD. Kč ZA ROK**

Od těchto nákladů není konzervativně odečtena částka, která je na výkon přenesené působnosti v současnosti vyplácena krajům. Příspěvek na výkon přenesené působnosti je krajům převáděn jako celek, bez určení částek, které náleží jednotlivým agendám. Dle MV dostávají kraje celkově na výkon veškeré přenesené působnosti 1,4 mld. Kč ročně.

ROČNÍ PŘÍNOSY

Příspěvek na výkon přenesené působnosti – stavební agenda na krajské úrovni

7,1 mld. Kč²⁸ při zkrácení
povolovacích procesů
o 1 rok

**Předpokládané roční globální přínosy ze zkrácení
povolovacích procesů o rok**

Dle současného nastavení
na základě dohod
s příslušnými rezorty
předpokládáme zkrácení
v průměru z cca 5,4 na 1,25
roku, kdy hodnota 5,4 roku
byla zjištěna jako statistický
ukazatel z dříve
zpracovaných studií;
hodnota 1,25 roku byla
odhadnuta na základě
navrhovaných lhůt (viz
níže).

Jde o kvantifikovatelný velmi
konzervativní odhad neobsahující
veškeré další následné související
pozitivní kvantifikovatelné i
nekvantifikovatelné dopady
(celospolečenské přínosy
dopravních staveb ve formě
zvýšení bezpečnosti apod.).

DALŠÍ PŘÍNOSY

Dopady na občany – ve variantě posunu SÚ z obcí se ZP a POÚ na ORP lze uvažovat o nákladech v řádu desítek milionů Kč na dojezd. Na druhou stranu se náklady občanů na dopravu na úřad sníží, protože občan již nebude nucen před zahájením řízení samostatně zajišťovat veškerá vyjádření DO a stát převezme odpovědnost za výkon státní správy, kterou svou činností dosud zajišťoval občan, resp. investor. V konečném důsledku tak očekáváme pozitivní dopad.

Předpokládané zpomalení růstu cen bytů

K těmto vyčíslitelným přínosům je třeba přičíst i nekvantifikovatelné přínosy:

- vyšší efektivita zaměstnanců státní správy (koncentrace činností, závazné lhůty)
- cesta k odstranění obav z přijetí/vydání rozhodnutí, zahájení procesu dekriminalizace přijatého/vydaného rozhodnutí (jasně daná pravidla, mantinely, nezávislost, odbornost, jednotné metodické řízení, profesionalita)
- vyšší transparentnost použití finančních prostředků státní správy (konkretizace účelovosti s menší možností zneužití pro jiný účel v rámci činnosti samospráv)
- aktivní a kvalifikovanější rozhodování s odpovědnostním dopadem (zrychlení, neodkládání a nepřesouvání odpovědnosti ve stylu kdo nic nedělá, nic nezkazí, není odpovědný)
- další nezbytný krok v rámci digitalizace státní správy, která musí probíhat i bez případné souvislosti s procesem rekodifikace veřejného stavebního práva (cesta k nápravě snížení zaostávání za „světem“, dohnání skluzu)
- snížení byrokracie, zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti procesu a jistoty pro občany i ostatní účastníky řízení
- snížení vynucených nákladů občanů na zajištění jejich právní ochrany a násobné potřeby využití externích odborných

²⁸ Pokud tedy kap. 1.2.2.1, lze postup výpočtu celkové sumy přínosů ze zkrácení povolovacího procesu 7,1 mld. Kč zjednodušeně popsat následovně. Výpočet vychází primárně z hodnoty investičních nákladů na různé kategorie staveb (dopravní, železniční, bytové domy, komerční nemovitosti). U dopravních a železničních staveb pak dále z detailů jednotlivých zakázek poskytnutých ŘSD a SŽDC (zdroje financování, IRR projekty, trvání jednotlivých přípravných i realizačních fází atd.), a to tak, aby bylo možné správně rozalokovat výdaje a poté přínosy z realizace staveb v jednotlivých letech. Skupiny těchto přínosů jsou též popsány v RIA. Za prvé jde o přínosy v průběhu přípravy a realizace zakázek, kdy jsou utráceny finanční prostředky, které však díky multiplikačnímu efektu (multiplikátor vypočetl zpracovatel na základě standardního postupu z input-output tabulek ČSÚ) zajišťují i např. příjmy do státního rozpočtu. Za druhé jsou to pak přínosy po realizaci stavby, které jsou odhadovány při přípravě investičního záměru jednotlivými zadavateli ve formě IRR. Namodelováním těchto přínosů dle konkrétních záměrů největších zadavatelů veřejných zakázek v ČR dostaneme odhad jejich roční výše, které může být dosaženo, pokud se stavba vůbec postaví a pokud se postaví včas (úspory materiálních nákladů z oddalování nebo zastavení staveb RIA též zohledňuje).

subjektů

- usnadnění přístupu k informacím v jednotné srozumitelné neměnné podobě vč. přístupu k datovému archivu
- vytvoření jednotného systému územního plánování (vč. mapového) provázaného z centrální úrovně až na úroveň jednotlivých obcí se zajištěním ochrany zájmů státu i dotčených osob (jednoznačné vymezení využití území pro strategické záměry státu i zájmy jednotlivců s ohledem na jejich výsostná vlastnická práva)
- významný makroekonomický prorůstový faktor s pozitivním dopadem do příjmů státního rozpočtu (výběr daní, násobné otočení „DPH“...) a také umožňující vyšší efektivitu a kontrolu čerpání dotací, a to i ze zdrojů EU
- zvýšení ochoty investorů uvolnit investiční prostředky na realizaci projektů na území ČR, a to jak tuzemských, tak zahraničních (vytvoření příznivého a stabilního podnikatelského klimatu)
- usnadnění rozvoje státem preferovaných lokalit a cesty k zajištění zejména strategických záměrů státu za pevně daných podmínek i pro dotčené vlastníky
- zjednodušení a zkrácení soudních řízení.

Celková předpokládaná doba řízení po změně v průměru cca 1 rok po získání vyjádření DO (kde počítáme s cca 3 měsíci).

Naprostá politická nepřijatelnost této varianty však indukovala samotný vznik novely.

V porovnání s Variantou 0 byly Varianty 1 a 2 vyhodnoceny na základě následujících kritérií²⁹:

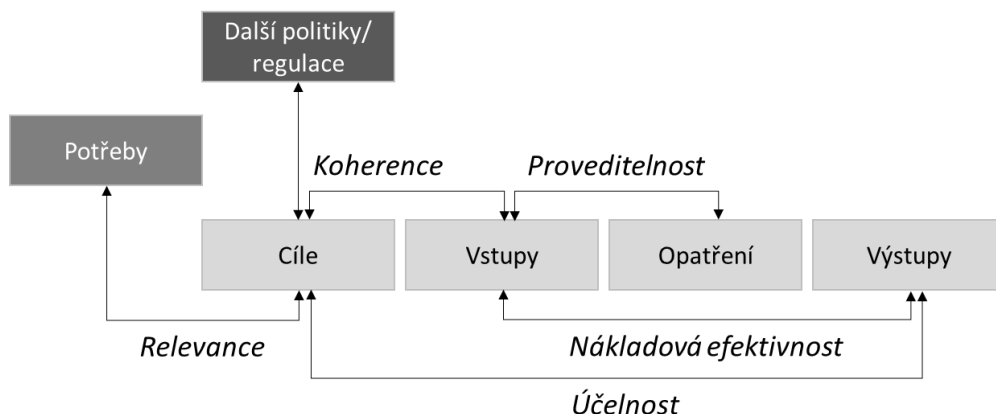
- účelnost, tj. intenzita naplnění očekávání a stanovených cílů (projeví se především ve výši přínosů pro stavebníky – viz tabulka níže);
- nákladnost, tj. ekonomické náklady dosažení cílů (projeví se především ve výši nákladů na změnu a přizpůsobení se regulaci – viz tabulka níže);
- relevance pro současné a vznikající potřeby a udržitelnost (projeví se především ve výši dlouhodobých dopadů, jak pozitivních (makroekonomických apod.), tak negativních (pravidelné náklady) – viz tabulka níže);
- koherence, tj. systémovost a soulad s dalšími souvisejícími politikami (projeví se především v případných dopadech v dalších souvisejících oblastech – výkon státní správy obecně; dostupnost služeb);
- je proveditelná (promítne se především v míře, s jakou bude možné dosáhnout výše uvedených dopadů³⁰).

Pro lepší pochopení vztahů mezi jednotlivými prvky a kritérii uvádíme následující obrázek.

---

²⁹ Dle metodiky Better regulation' toolbox 2021. European Commission

³⁰ Toto kritérium by bylo možné použít i jako váhu pro zvážení zbývajících kritérií, relativní výsledek by i tak zůstal stejný. Ke změně by došlo pouze v absolutní výši hodnoty celkového hodnocení.

Varianty 1 a 2 byly hodnoceny na bodové škále (-4; 4). Bodování se odvíjelo od Varianty 0 (hodnocené 0 body) a Variantám 1 a 2 byly dle jejich míry naplnění kritérií připisovány plusové body, pokud si stály oproti variantě 0 lépe, a minusové, pokud si stály hůře. Rozdíl jednoho bodu v míře naplnění kritéria znamenal mírný rozdíl mezi variantami, rozdíl dvou a více bodů rozdíl výraznější. V konečném hodnocení byla kritéria vážena stejnou hodnotou, neboť nebylo nalezeno vhodnější řešení/způsob, jak objektivně stanovit a zdůvodnit případné stanovení hodnot vah. Kritéria byla volena a definována tak, aby tentýž znak (ve výsledku ekonomický přínos/náklad) se v hodnocení objevil vždy pouze jednou.

Tabulka 9: Hodnocení variant na škále (-4; 4)

Varianta	Účelnost	Nákladnost dosažení cílů	Relevance a udržitelnost	Koherence	Proveditelnost	Výběr varianty
V0	0	0	0	0	0	0
V1	-2	2	-3	2	2	1
V2:						
PodV 2A*	-4	4	-4	3	4	3
PodV 2B*	-4	4	-4	3	4	3

* Rozdíl mezi podvariantou 2A a 2B je vzhledem k rozdílu výše dopadů mezi V0 a V1/ V2 pod rozlišovací schopností této vícekritériální analýzy. Porovnání bude provedeno v textu dále.

K účelnosti:

Cíle v aktuální koaliční smlouvě/ programovém prohlášení:

- Zásadní zrychlení stavebního řízení ve spolupráci se samosprávami a při zachování ochrany ostatních zájmů;
- Rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení;
- Předvídatelné stavební řízení, přizpůsobené různým typům staveb a vyvažující veřejné a soukromé zájmy;
- Stavebník bude jednat jen s jedním úřadem a ten si sám zajistí další podklady;
- Zapojení veřejnosti a její seznámení s investorskými záměry, aniž by to řízení zdržovalo.

Pokud jsou stanoveny výše uvedené cíle, Varianta 1 jich může dosáhnout hůře než Varianta 0, Varianta 2 pak ještě hůře – a to jednak z titulu nemožnosti integrace DO (tj. předpokládáme větší počet a delší odvolací řízení), zároveň nelze zajistit takové zvýšení kvality rozhodování a

vynutitelnost jako ve Variantě 0 (viz i položka Přínosy v tabulce níže). Nemožnost integrace DO se navrhuje částečně kompenzovat přijetím úpravy JES.

K menšímu průměrnému zkrácení dojde především díky větší incidenci přezkumných a soudních řízení (viz vyznačené sloupce).

	1.stupeň	Přezkum (+60)	Celkem v letech	Případné soudní řízení 1. a 2. stupeň – 2*120 dní (+240)	Celkem v letech	Získání vyjádření DO před zahájení m řízení (+90)	Celkem v letech
30 (jednoduché stavby)	30	=90	0,25	=330	0,90	=420	1,15
30+30 (jednoduché stavby + složitý případ)	60	=120	0,33	=360	0,99	=450	1,23
60 (ostatní stavby)	60	=120	0,33	=360	0,99	=450	1,23
60+30 (ostatní stavby + složitý případ)	90	=150	0,41	=390	1,07	=480	1,32
60+60 (ostatní stavby + velký počet účastníků)	120	=180	0,49	=420	1,15	=510	1,40
120 (záměry EIA)	120	=180	0,49	=420	1,15	=510	1,40
120+30 (záměry EIA + složitý případ)	150	=210	0,58	=450	1,23	=540	1,48
120+60 (záměry EIA + velký počet účastníků)	180	=240	0,66	=480	1,32	=570	1,56

K nákladové efektivnosti

Suverénně nejnákladnější variantou z pohledu jednorázových nákladů je Varianta 0. Nejméně nákladnou pak Varianta 2, v níž dochází k nejmenším přesunům agendy.

K relevanci a udržitelnosti

Jako nejefektivnější (ve smyslu dlouhodobého fungování) se jeví Varianta 0 (tj. pokud již jednou stavební správu ztransformuji, dlouhodobé přínosy jsou kontinuálně nejvyšší). Varianta 2 vychází hůře než Varianta 1, nicméně dlouhodobě mezi nimi není velmi výrazný rozdíl.

Následující tabulky shrnuje závěry uvedené v předchozích částech RIA.

Varianta 0 dle výpočtů z RIA k novému stavebnímu zákonu a dalších materiálů	Varianta 1	Podvarianta 2A
		Podvarianta 2B
		R (rozdíl podvariant) 2A – 2B
NÁKLADY JEDNORÁZOVÉ		
Náklady spojené s vytvořením 1 pracovního místa (nákup výpočetní techniky a kancelářského vybavení aj.) 100 tis. Kč na každé pracovní místo	Dochází k přesunu 1078 pracovních úvazků (z obcí II. a I. typu na ORP a jejich detašovaná pracoviště) 100 tis. Kč na každé pracovní místo	Dochází k přesunu 410 pracovních úvazků (ze zrušených SÚ) 100 tis. Kč na každé pracovní místo Dochází k přesunu 365 pracovních úvazků (ze zrušených SÚ) 100 tis. Kč na

		každé pracovní místo
		R = 4,5 mil. Kč (rozdíl přesouvaných úvazků 45)
Jednorázové výdaje na zajištění vyšší specializace a profesionalizace zaměstnanců SÚ (zaškolení všech pracovníků) 3 000 Kč na osobu	Dochází k přesunu 1078 pracovních úvazků (z obcí II. a I. typu na ORP a jejich detašovaná pracoviště) 3 000 Kč na osobu	Dochází k přesunu 410 pracovních úvazků (ze zrušených SÚ) 3 000 Kč na osobu
		Dochází k přesunu 365 pracovních úvazků (ze zrušených SÚ) 3 000 Kč na osobu
		R = 135 tis. Kč
Náklady na migraci digitálních dat Řádově desítky mil. Kč	Řádově mil. Kč	Řádově mil. Kč
		Řádově mil. Kč
		Rozdíl zanedbatelný (max. v desítkách tis. Kč)
Náklady na spisovou rozlukou živých spisů (stěhování archiválií, pokud bude nutné, bude možné realizovat postupně) Řádově desítky mil. Kč	Řádově mil. Kč	Řádově mil. Kč
		Řádově mil. Kč
		Rozdíl zanedbatelný (max. v desítkách tis. Kč)
3,5 MLD. Kč	Více než 100 mil. Kč	Do 100 mil. Kč
		Do 100 mil. Kč
		Rozdíl max. v mil. Kč
ROČNÍ PROVOZNÍ NÁKLADY		
Mzdové a ostatní provozní náklady		
4 MLD. Kč ZA ROK	Teoreticky, pokud by byl zachován obdobný počet pracovních pozic (agenda bude objemově ve všech variantách stejná), měly by být náklady obdobné	Teoreticky, pokud by byl zachován obdobný počet pracovních pozic (agenda bude objemově ve všech variantách stejná), měly by být náklady obdobné
		0 Kč (předpokládáme pouze přesuny úředníků)
ROČNÍ PŘÍNOSY		
Přímé přínosy pro investory/uživatele staveb (na základě IRR záměrů), multiplikační efekty u prostředků vložených do výstavby, úspory u v termínu realizovaných staveb Předpokládané roční globální přínosy ze zkrácení povolovacích procesů o rok 7,1 mld. Kč ³¹ při zkrácení povolovacích	Přímé přínosy pro investory/uživatele staveb (na základě IRR záměrů), multiplikační efekty u prostředků vložených do výstavby, úspory u v termínu realizovaných staveb Předpokládané roční globální přínosy ze zkrácení povolovacích procesů o rok 7,1 mld. Kč při zkrácení povolovacích	Přímé přínosy pro investory/uživatele staveb (na základě IRR záměrů), multiplikační efekty u prostředků vložených do výstavby, úspory u v termínu realizovaných staveb Předpokládané roční globální přínosy ze zkrácení povolovacích procesů o rok 7,1 mld. Kč při zkrácení povolovacích

³¹ Pokud tedy kap. 1.2.2.1, lze postup výpočtu celkové sumy přínosů ze zkrácení povolovacího procesu 7,1 mld. Kč zjednodušeně popsat následovně. Výpočet vychází primárně z hodnoty investičních nákladů na různé kategorie staveb (dopravní, železniční, bytové domy, komerční nemovitosti). U dopravních a železničních staveb pak dále z detailů jednotlivých zakázek poskytnutých ŘSD a SŽ (zdroje financování, IRR projekty, trvání jednotlivých přípravných i realizačních fází atd.), a to tak, aby bylo možné správně rozalokovat výdaje a poté přínosy z realizace staveb v jednotlivých letech. Skupiny těchto přínosů jsou též popsány v RIA. Za prvé jde o přínosy v průběhu přípravy a realizace zakázek, kdy jsou utráceny finanční prostředky, které však díky

procesů o 1 rok	procesů o 1 rok; předpokládá se menší zkrácení oproti Variantě 0*	procesů o 1 rok; předpokládá se výrazně menší zkrácení oproti Variantě 0*
		Rozdíl minimální – nelze kvantitativně odhadnout, jaké zkrácení v průměru přinesou podvarianty 2A a 2B*

*Zpracovatel si je vědom, že pro úplné vyhodnocení by bylo potřebné detailněji kvantifikovat přínosy. Odhad přínosů se odvíjí od dvou hodnot: 1/ od hodnoty, o kolik se povolovací proces v průměru zkrátí a 2/ od hodnoty tohoto zkrácení. Výpočet hodnoty zkrácení povolovacího procesu je v této RIA v příslušné poznámce pod čarou popsán. Vychází především z dat za počty, kategorie, investiční náklady připravovaných, aktuálně realizovaných staveb a staveb již uvedených do provozu. Tyto přínosy byly odhadnuty na roční hodnotu 7,1 mld. Kč při ročním zkrácení povolovacího procesu. Tato část úlohy je tedy řešitelná

Nyní se vraťme k bodu 1/. při přípravě nového stavebního zákona byly v rámci procesu RIA hledány cílové lhůty pro povolovací proces tak, aby bylo možné je dodržet. Protože v rámci státní stavební správy měli být všichni úředníci stavebních úřadů zaměstnáni jedním zaměstnavatelem, bylo možné snáze eliminovat riziko nedodržování lhůt díky možnosti sdílení personálních kapacit, kontroly pracovních výkonů, využití motivačních instrumentů apod. Zároveň se redukovaly / eliminovaly podkladové akty, které jsou opakovaně přezkoumávány či žalovány. Odhad možného zkrácení povolovacího procesu tak byl výrazně jednodušší pro Variantu 0 v této RIA než pro Varianty 1 a 2 (2A/2B/2C).

V rámci novely by ve zvolené variantě mělo dojít k méně razantnímu snížení počtu stavebních úřadů bez přesunu úředníků stavebních úřadů pod jednoho zaměstnavatele. Zároveň by měly být rušeny ty nejmenší stavební úřady. I zde tedy předpokládáme, že k tak výraznému zkrácení povolovacích procesů nedojde. Proto RIA může pouze konstatovat, že zkrácení může Varianta 1 může dosáhnout hůře než Varianta 0, Varianta 2 pak ještě hůře – a to jednak z titulu nemožnosti integrace DO (tj. předpokládáme větší počet a delší odvolací řízení), zároveň nelze zajistit takové zvýšení kvality rozhodování a využitelnost jako ve Variantě 0, i když nemožnost integrace DO se navrhuje částečně kompenzovat přijetím úpravy JES.

Ke koherenci

Varianta 0 znamená totální změnu institucionálního uspořádání, která může mít vliv na spojený model veřejné správy. Varianta 0 je tak z tohoto pohledu hodnocena nejhůře. Nejlépe vychází varianta 2, poté varianta 1, která kvůli návrhu vzniku detašovaných pracovišť do modelu vnáší také prvek nesystemovosti. Protože však i Varianty 1 a 2 zavádí prvky odlišné od výkonu státní správy v jiných oblastech politiky, nemají plný počet možných bodů.

K proveditelnosti

Jak vyplývá z předcházející kapitoly, nejlépe proveditelné (z technicko-administrativního hlediska či z pohledu konsenzu mezi státem a územními partnery) je Varianta 2, dále pak Varianta 1 a v posledním případě Varianta 0.

4.Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Na základě všech skutečností uvedených v předešlých kapitolách se z celkového pohledu jeví jako nejvhodnější Varianta V2.

Co se pak týče porovnání podvariant 2A a 2B, rozdíl v přínosech mezi oběma podvariantami je minimální – nelze předpokládat, že změna v případě 15 stavebních úřadů povede ke zřetelnému

---

multiplikačnímu efektu (multiplikátor vypočetl zpracovatel na základě standardního postupu z input-output tabulek ČSÚ) zajišťují i např. příjmy do státního rozpočtu. Za druhé jsou to pak přínosy po realizaci stavby, které jsou odhadovány při přípravě investičního záměru jednotlivými zadavateli ve formě IRR. Namodelováním těchto přínosů dle konkrétních záměrů největších zadavatelů veřejných zakázek v ČR dostaneme odhad jejich roční výše, které může být dosaženo, pokud se stavba vůbec postaví a pokud se postaví včas (úspory materiálních nákladů z oddalování nebo zastavení staveb RIA též zohledňuje).

zrychlení stavebního řízení. Pozitivní dopad se dotkne velmi zhruba přibližně 2 % stavebních řízení. I rozdíl v nákladech je marginální. Pokud se jednorázové náklady rozloží v čase, mohou být vykompenzovány přínosy ve zmíněných 2 % případech. Při volbě varianty tak bude hrát větší roli politická průchodnost.

Souhrnně k finančním nákladům Varianty 2 v porovnání s existujícím stavem³²:

Předpokládá se přesun 365/410 pracovních úvazků ze zrušených SÚ

- Jednorázové náklady spojené s vytvořením 1 pracovního místa (nákup výpočetní techniky a kancelářského vybavení aj.) 100 tis. Kč na každé pracovní místo = 36,5/41 mil. Kč
- Jednorázové výdaje na zajištění vyšší specializace a profesionalizace zaměstnanců SÚ (zaškolení všech pracovníků) 3 000 Kč na osobu = 1,1/1,2 mil. Kč
- Jednorázové náklady na migraci digitálních dat – řádově mil. Kč
- Jednorázové náklady na spisovou rozluku živých spisů (stěhování archiválií, pokud bude nutné, bude možné realizovat postupně) - řádově mil. Kč
- Roční náklady na platy – 230/260 mil. Kč; cca 60 mil. Kč další náklady

Vznik SOSÚ – předpokládá se přesun pracovních úvazků ze zrušených SÚ³³; tato změna proběhne i bez novely stavebního zákona, tj. náklady nejsou indukované posuzovanou změnou. Při rozsahu vyhrazených staveb a agend, který předpokládá novela SZ v předloženém znění pro jednání vlády, se předpokládá zejména přesun zaměstnanců z dotčených úřadů (zejména dotčených ministerstev), a to ve výši cca 30 úvazků pro energetické stavby, 47 pro dopravní stavby, 36 úvazků pro oblasti odvolací a kontrolní. Dále se předpokládá 10 úvazků pro integrovaný dotčený orgán (hygiena) a dále řídicí a obslužné profese odpovídající výše uvedeným počtům zaměstnanců.

- Jednorázové náklady spojené s vytvořením 1 pracovního místa (nákup výpočetní techniky a kancelářského vybavení aj.) 100 tis. Kč na každé pracovní místo = 15 mil. Kč

---

³² Jinak jsou Varianty v RIA porovnávány s nulovou variantou dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, platného od 29.07.2021. Tato již schválená a přijatá nulová varianta zní „Vytvoření státní stavební správy, v jejímž čele by stál NSÚ, který by byl nejvyšším článkem v oblasti územního plánování a stavebního řádu, s krajskými stavebními úřady; vytvoření SOSÚ; integrace DO, neintegrováné DO vydávají vyjádření, výjimečně závazné stanovisko, je-li DO tentýž orgán veřejné správy, vydává namísto jednotlivých vyjádření koordinované vyjádření (detailní popis viz kapitola Popis současného stavu).“ V případě SOSÚ tak nedochází oproti platnému zákonu k žádné změně.

³³ Stávající oddělení liniových staveb – Pro dodržení správních lhůt je nezbytné zabezpečit tyto činnosti adekvátním počtem pracovníků, což s ohledem na shora uvedené odpovídá 10 systemizovaným místům. Oproti stávajícímu stavu to znamená navýšení o 6 nových systemizovaných míst.

Stávající oddělení výroben elektřiny – Pro dodržení správních lhůt je nezbytné zabezpečit tyto činnosti adekvátním počtem pracovníků, což s ohledem na složitost problematiky odpovídá 7 systemizovaným místům. Oproti stávajícímu stavu to znamená navýšení o 3 nová systemizovaná místa.

Stávající oddělení stavební úřad – V současné době jsou pro tuto činnost určena 3 místa. Pro dodržení správních lhůt je nezbytné zabezpečit tyto činnosti adekvátním počtem pracovníků, což s ohledem na shora uvedené odpovídá postupnému dosažení 10 systemizovaných míst. Oproti stávajícímu stavu to znamená navýšení o 7 nových systemizovaných míst. V případě, že by došlo v rámci změny legislativy k rozšíření vyhrazených staveb dle zákona č. 416/2009 Sb. (liniový zákon) o stavby realizované na příjezdových trasách mimo areál jaderného zařízení, které jsou nezbytné pro zajištění dopravy nadrozměrných a těžkých komponent a související nezbytné technické a dopravní infrastruktury podmiňující realizaci stavby a uvedení do provozu jaderného zařízení, bylo by nutné navýšit počet systemizovaných míst o dalších 5. Celkem by tedy bylo nutné navýšit počet míst o 12 a počet systemizovaných míst by dosáhl 15.

Všechna nová místa budou služební, přičemž platové zařazení bude odpovídat platové třídě, která je na stávajících služebních místech, na kterých je vykonávána agenda stavebního úřadu v oblasti energetiky, což odpovídá 13. platové třídě.

- Jednorázové výdaje na zajištění vyšší specializace a profesionalizace zaměstnanců SÚ (zaškolení všech pracovníků) 3 000 Kč na osobu = 0,5 mil. Kč
- Jednorázové náklady na migraci digitálních dat – řádově mil. Kč
- Jednorázové náklady na spisovou rozlucku živých spisů (stěhování archiválií, pokud bude nutné, bude možné realizovat postupně) - řádově mil. Kč
- Roční náklady na platy – 120 mil. Kč; cca 20-30 mil. Kč další náklady

Náklady spojené s digitalizací stavebního řízení nejsou v této RIA obsaženy, neboť prostředky pro digitalizaci byly zajištěny v rámci samostatného projektu (např. v rámci NPO apod.).

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Nově oproti současnému reálnému stavu i nově v porovnání se zněním nového stavebního zákona se budou muset legislativně vymezit správní obvody zachovaných obecních SÚ. S ohledem na územně správní členění státu podle zákona č. 51/2020 Sb. je navrhováno, aby správní obvody obecních stavebních úřadů byly vždy souladné se správními obvody ORP. Oproti stávajícímu stavu nedojde k nežádoucímu stavu neskladebnosti, kdy adresáti veřejné správy mají stavební úřad v jiném správním obvodu ORP, než do kterého spadají.

Doporučuje se vypracování harmonogramu implementace nové úpravy do praxe.

Ve vazbě na navrhovanou změnu je ještě třeba upravit vztahy při odstraňování černých staveb. Navrhovanou změnou je výkon činnosti SÚ svěřen do působnosti všech typů obcí (371 SÚ). Výkony rozhodnutí by bez úpravy šly k tíži jednotlivých obcí. Je proto třeba stanovit, že náklady ponese stát. Takto se oproti novému stavebnímu zákonu, kde výkony rozhodnutí byly navrhovány jako finanční úhrady států – tedy zátěž státního rozpočtu, nebude věcně jednat o změnu ekonomických dopadů, nýbrž pouze o změnu procesního postupu stavebních úřadů. Proto je třeba stanovit následující: *Stavební úřad bude moci požádat ministerstvo o úhradu účelně vynaložených nákladů vzniklých při odstranění stavby nebo terénní úpravy. Po provedení náhradního výkonu rozhodnutí uloží ministerstvo povinnému zaplatit ministerstvu úhradu nákladů.*³⁴

Vynucování

Důležitým vynucovacím prostředkem, který navrhovaná úprava obsahuje, je stanovení závazných lhůt pro vydání rozhodnutí s jasnými důsledky jejich nedodržení. **Tato oblast se oproti novému stavebnímu zákonu nemění.** Byla hodnocena v rámci RIA k novému stavebnímu zákonu.

Ve vazbě na změnu je kontrola výkonu působnosti SOSÚ, krajských úřadů a obecních stavebních úřadů ve věcech stavebního řádu ministerstvu, a obecních stavebních úřadů ve věcech stavebního řádu krajskému úřadu. Ministerstvo a krajský úřad by měly kontrolovat obecně dodržování tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí a opatření obecné povahy vydaných na základě tohoto zákona, jakož i dodržování usnesení vlády a směrnic ústředních správních úřadů.

³⁴ V roce 2017 byl ve věci „zajištění finančních prostředků k provedení výkonů rozhodnutí (exekucí) obecních stavebních úřadů vydaných ve veřejném zájmu“ zpracován materiál do vlády a vyhlášen dotační program, který vycházel z počtu černých staveb a odhadu nákladu na odstranění. Program počítal pro 1. rok s 60 mil. Kč; pro 2. rok se 120 mil. Kč; pro 3. rok se 180 mil. Kč).

6. Přezkum účinnosti regulace

Jako perioda přiměřená pro přezkum účinnosti implementovaných opatření a pro zhodnocení pokroku při dosahování cílů novelizace se doporučuje doba 3 let. Tato perioda je dostatečně dlouhá pro shromáždění dostatečného objemu dat relevantních pro přezkum účinnosti a podnětů od dotčených subjektů a zároveň dostatečně krátká tak, aby nedošlo k přehlčení velkým objemem podnětů a navrhovaných změn.

Pro přezkum účinnosti změny je doporučeno především sledování délky přípravné fáze výstavby staveb. Kromě již dnes sledovaných se doporučuje monitorovat následující ukazatele:

- délku povolovacího řízení (na základě dat o podání žádosti a vydání rozhodnutí);
- délku vydání vyjádření a závazných stanovisek;
- počet úspěšných odvolání a délku odvolacího řízení v případě zachování této možnosti ochrany před správním rozhodnutím;
  - o a to i z důvodu případné potřeby personálního posílení krajských úřadů, pokud by mělo u rozhodnutí vydaných prvostupňovými stavebními úřady, která jsou zrušena, dojít k doplňování či provedení řízení krajským úřadem (apelační princip);
- délku soudních řízení;
- míru ochrany veřejných zájmů (indikátory by bylo vhodné navrhnout v součinnosti s DO, které svou oblast zájmu znají nejlépe), či např. na základě šetření mezi DO;
- výkonnost úředníků dle KPI (obecnější návrhy viz např. Analýza MV³⁵, příp. v analýze uvedená odborná literatura);
- ekonomické výsledky stavebního sektoru apod.

V optimálním případě by bylo vhodné již jako součást IT řešení požadovat automatické zpracovávání statistických výstupů za zadávané údaje do jednotlivých systémů, a to v absolutních i relativních metrikách, a za vzájemné vazby mezi zadávanými veličinami.

7. Konzultace a zdroje dat

Řešená problematika byla projednávána MMR, MV ve spolupráci se SMO ČR a dalšími zástupci ÚSC. I na základě konzultací bylo přistoupeno ke změně variant a jejich novému vyhodnocení.

---

³⁵ Validace a varianty možných úprav systému financování přeneseného výkonu státní správy včetně příslušných podkladových analýz (zaměřených zejména na náklady, přínosy a dopady). Dostupné z <https://www.mvcr.cz/soubor/validace-a-varianty-moznych-uprav-systemu-financovani-preneseneho-vykonu-statni-spravy-vcetne-prislusnych-podkladovych-analyz-zamerenych-zejmena-na-naklady-prinosy-a-dopady.aspx>

Zkratky

BIM	Informační modelování staveb (Building Information Modelling)
ČBÚ	Český báňský úřad
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DO	Dotčený orgán/Dotčené orgány
DS	Dopravní stavby
DTM	Digitální technická mapa
DÚ	Drážní úřad
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie (Information and Communication Technologies)
IRR	Vnitřní výnosové procento (Internal Rate of Return)
IS	Informační systém
IT	Informační technologie (Information Technologies)
IZS	Integrovaný záchranný systém
JES	Jednotné environmentální závazné stanovisko
KPI	Klíčové ukazatele výkonnosti (Key Performance Indicators)
KSÚ	Krajský stavební úřad
KÚ	Krajský úřad
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZdr	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NSÚ	Nejvyšší stavební úřad
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSÚ	Obecný stavební úřad

POÚ	Obec s pověřeným obecním úřadem
PP	Přenesená působnost
RIA	Hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment)
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic ČR
SMO ČR	Svaz měst a obcí ČR
SOSÚ	Specializovaný a odvolací stavební úřad
SSÚ	Speciální stavební úřad
StŘ	Stavební řád
SÚ	Stavební úřad
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SŽ	Správa železnic
ÚCL	Úřad pro civilní letectví
ÚČSM	Územně členěné statutární město
ÚP	Územní plánování/Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚPP	Územně plánovací podklady
ÚSC	Územní samosprávný celek
ÚÚP	Úřad územního plánování
ÚÚR	Ústav územního rozvoje
VS	Vodní stavby
ZOZ	Zkouška odborné způsobilosti
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí

Příloha

A. EXISTUJÍCÍ STRUKTURA STAVEBNÍCH ÚŘADŮ V ČR

OBECNÉ STAVEBNÍ ÚŘADY (OSÚ)

Prvoinstančních OSÚ je celkem 694 (i se započtením úřadů při městských obvodech a městských částech statutárních měst). Zaměstnávají celkem 3 500 osob se 3 356 úvazky. V průměru připadá na jeden OSÚ 4,84 pracovního úvazku.

Počet SÚ 2020	
SÚ – obce I. typu	225
SÚ – obce II. typu	187
SÚ – obce III. typu	202
SÚ – ÚČSM	80
SÚ – ČR	694

Zdroj: ÚÚR, MMR

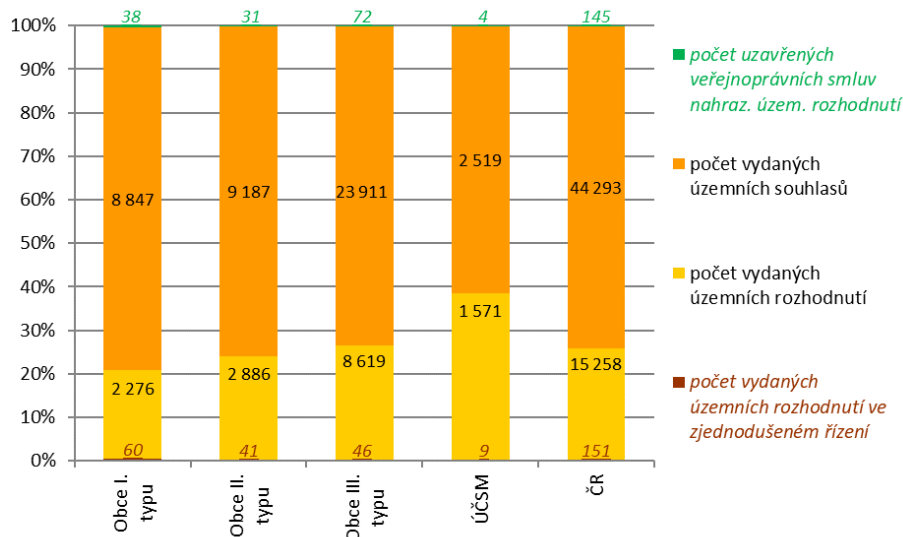
Tabulka 10: Vývoj počtu pracovníků, prvoinstanční OSÚ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Součet pracovních úvazků úředních osob										
SÚ – obce I. typu	493	483	470	466	481	477	470	464	463	467
SÚ – obce II. typu	603	601	593	585	584	586	584	582	573	611
SÚ – obce III. t.	1 711	1 652	1 659	1 660	1 677	1 679	1 668	1 694	1 690	1 679
SÚ – ÚČSM	697	638	652	655	646	640	628	615	600	600
SÚ – ČR	3 504	3 374	3 374	3 366	3 388	3 382	3 350	3 355	3 326	3 356
Počet oprávněných úředních osob se zkouškou odborné způsobilosti										
SÚ – obce I. typu	398	408	414	405	411	415	405	405	397	395
SÚ – obce II. typu	500	497	510	508	491	501	493	481	487	507
SÚ – obce III. t.	1 461	1 458	1 489	1 478	1 481	1 460	1 425	1 429	1 444	1 414
SÚ – ÚČSM	530	546	561	543	537	536	516	517	505	515
SÚ – ČR	2 889	2 909	2 974	2 934	2 920	2 912	2 839	2 832	2 833	2 831
Součet úředních osob										
SÚ – obce I. typu	536	517	512	502	505	500	499	491	494	483
SÚ – obce II. typu	630	625	617	615	604	603	604	601	596	628
SÚ – obce III. t.	1 832	1 749	1 754	1 759	1 764	1 769	1 765	1 784	1 792	1 776
SÚ – ÚČSM	708	647	662	663	653	648	639	629	617	613
SÚ – ČR	3 706	3 538	3 545	3 539	3 526	3 520	3 507	3 505	3 499	3 500

Zdroj: ÚÚR, MMR

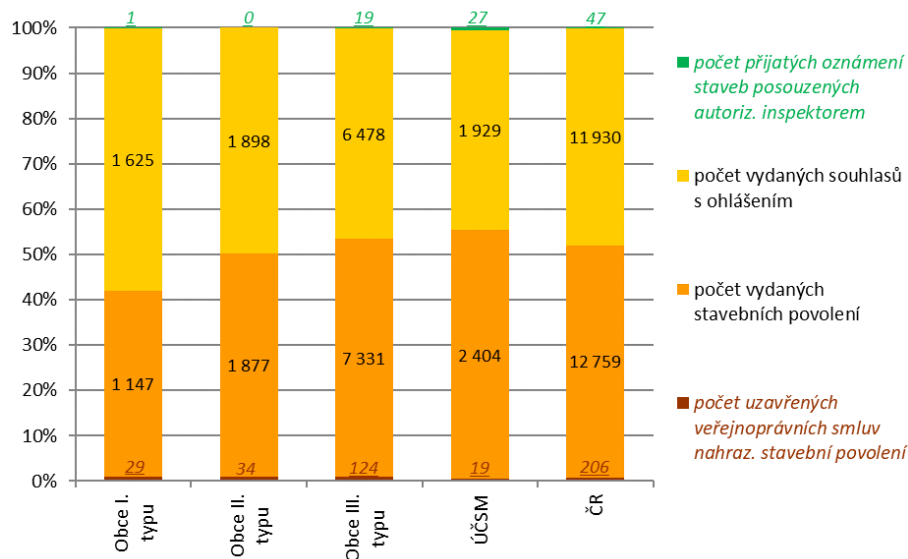
Následující tabulky ilustrují činnost prvoinstančních OSÚ.

Obrázek 10: Umíst'ování staveb, prvoinstanční OSÚ, 2020

Zdroj: ÚÚR, MMR

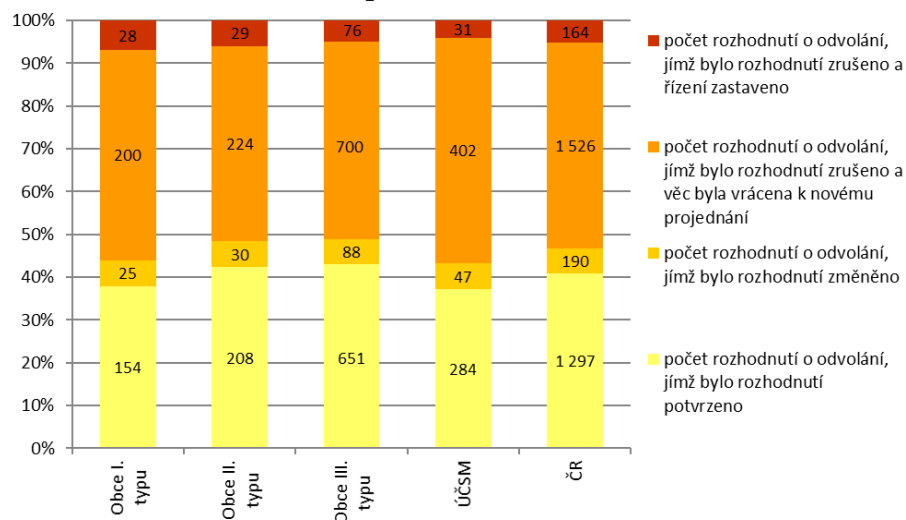
Obrázek 11: Povolování staveb, prvoinstanční OSÚ, 2020

Zdroj: ÚÚR, MMR

Následující graf kvantitativně popisuje problematický aspekt současného povolovacího procesu, a to úspěšnost odvolávajících se účastníků řízení. Z rozhodnutí, které byly napadeny odvoláním, největší podíl počtu rozhodnutí o odvolání, jímž bylo rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání, mají obce I. typu spolu s ÚČSM.

Obrázek 12: Odvolací řízení, prvoinstanční OSÚ 2020

Zdroj: ÚÚR, MMR

Druhoinstančních OSÚ je celkem 17. Zaměstnávají celkem 227 osob se 222 úvazky.

Tabulka 11: Počet pracovníků, druhoinstanční OSÚ, 2020

	počet úředních osob	úřední osoby se ZOZ	pracovní úvazky úředních osob
Magistrát hlavního města Prahy	37	34	37
Krajský úřad Středočeského kraje	24	22	24
Krajský úřad Jihočeského kraje	13	12	12
Krajský úřad Plzeňského kraje	11	11	11
Krajský úřad Karlovarského kraje	13	13	13
Krajský úřad Ústeckého kraje	13	10	13
Krajský úřad Libereckého kraje	6	6	5
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	9	8	9
Krajský úřad Pardubického kraje	11	11	11
Krajský úřad Kraje Vysočina	10	9	9
Krajský úřad Jihomoravského kraje	19	17	19
Krajský úřad Olomouckého kraje	13	12	13
Krajský úřad Zlínského kraje	11	10	11
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	13	13	13
Magistrát města Brna	16	14	16
Magistrát města Plzně	3	0	3
Magistrát města Ostravy	5	5	4
KÚ – celkem	203	188	162
Magistráty – celkem	24	19	60
ČR – celkem	227	207	222

Zdroj: ÚÚR

Tabulka 12: Činnost OSÚ, druhoinstanční OSÚ, 2020

	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu - § 90 odst. 1 písm. a), b), c) SŘ ³⁶	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu u SÚ obcí 1. typu (obce se základním rozsahem PP)	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu u SÚ obcí s POÚ	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu u SÚ ORP	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu - § 90 odst. 5 SŘ ³⁷
Magistrát hl. města Prahy	323	0	0	712	305
KÚ Středočeského kraje	318	109	216	402	365
KÚ Jihočeského kraje	169	16	37	201	56
KÚ Plzeňského kraje	104	11	59	125	76
KÚ Karlovarského kraje	46	7	9	59	27
KÚ Ústeckého kraje	153	1	29	107	78
KÚ Libereckého kraje	94	14	34	150	88
KÚ Královéhradeckého kraje	115	21	34	137	74
KÚ Pardubického kraje	88	18	30	105	54
KÚ Kraje Vysočina	65	15	20	111	67
KÚ Jihomoravského kraje	251	106	31	254	111
KÚ Olomouckého kraje	112	50	7	178	118
KÚ Zlínského kraje	141	33	34	74	110
KÚ Moravskoslezského kraje	134	59	13	202	105
Magistrát města Brna	147	0	0	0	103
Magistrát města Plzně	0	0	0	0	0
Magistrát města Ostravy	40	0	0	0	13

Zdroj: ÚÚR

SPECIÁLNÍ STAVEBNÍ ÚŘADY (SSÚ)

V poslední řadě budou následovat tabulky s údaji za SSÚ.

Prvoinstančních SSÚ je celkem 293 pro dopravní stavby a 272 pro vodní díla. Zaměstnávají celkem 900, resp. 966, osob s 693, resp. 851, úvazky.

Počet SSÚ DS 2020		Počet SSÚ VS 2020	
SÚ – obce III. typu	203	SÚ – obce III. typu	203
SÚ – ÚČSM	73	SÚ – ÚČSM	55
SÚ – KÚ	14	SÚ – KÚ	14
SÚ – MD, ÚCL, DÚ	3	SÚ – ČR	272
SÚ – ČR	293		

³⁶ Úkony podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ Úkony podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

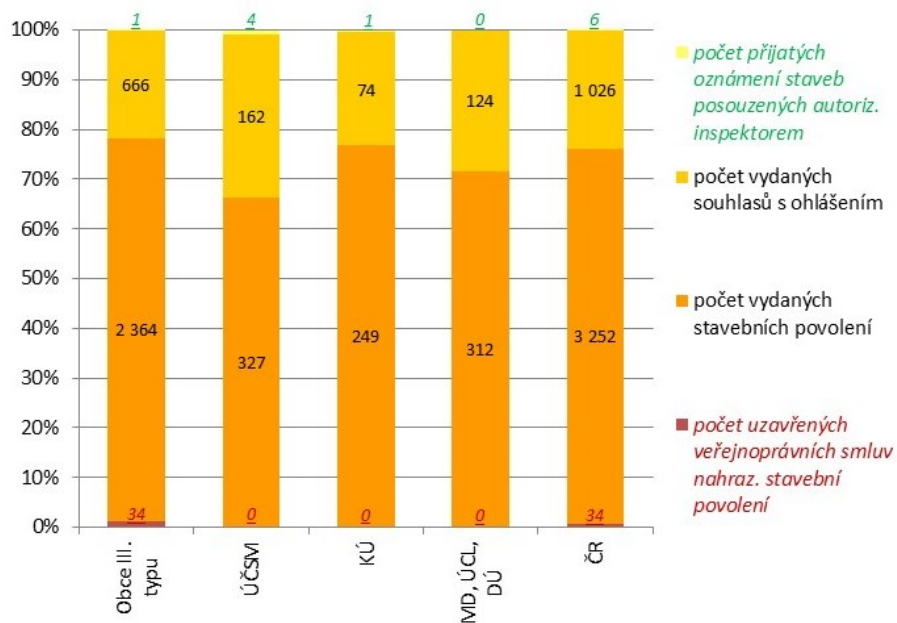
Zdroj: ÚÚR

Tabulka 13: Vývoj počtu pracovníků, prvoinstanční SSÚ, DS

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet oprávněných úředních osob se zkouškou odborné způsobilosti										
SÚ – obce III. t.	384	351	351	373	375	363	378	386	392	396
SÚ – ÚČSM	185	166	185	172	161	166	155	151	151	138
SÚ – KÚ	57	43	45	52	52	52	50	51	50	46
SÚ – MD, ÚCL, DÚ	2	2	0	0	0	0	1	1	1	1
SÚ – ČR	628	562	581	597	588	581	584	589	594	581
Součet úředních osob/ Součet pracovních úvazků úředních osob										
SÚ – obce III. t.	798	610	564	605	591	547	576	580	582	587/425
SÚ – ÚČSM	301	220	242	225	222	240	204	208	207	188/170
SÚ – KÚ	121	57	61	67	67	69	69	70	68	73/46
SÚ – MD, ÚCL, DÚ	51	53	48	49	52	50	51	52	50	52/52
SÚ – ČR	1271	940	915	946	932	906	900	910	907	900/693

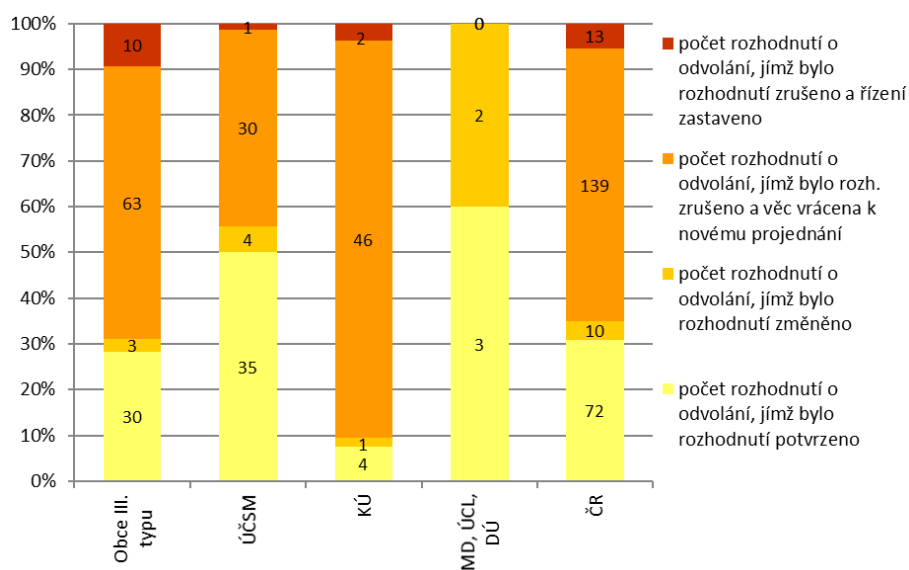
Zdroj: ÚÚR

Obrázek 13: Povolování staveb, prvoinstanční SSÚ, DS, 2020

Zdroj: ÚÚR

Obrázek 14: Odvolací řízení, prvoinstanční SSÚ, DS, 2020

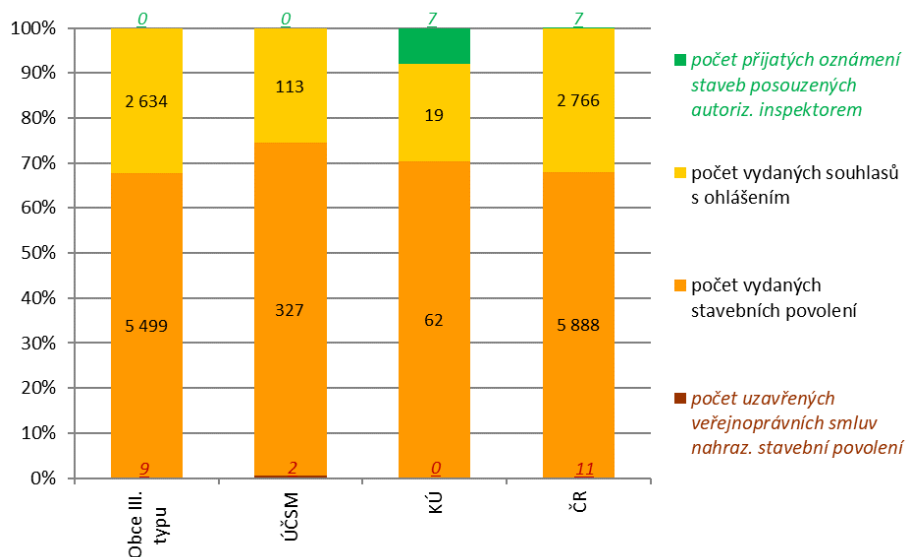
Zdroj: ÚÚR

Tabulka 14: Vývoj počtu pracovníků, prvoinstanční SSÚ, VS

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet oprávněných úředních osob se zkouškou odborné způsobilosti										
SÚ – obce III. t.	578	571	552	570	593	584	567	558	560	571
SÚ – ÚČSM	73	127	132	102	92	92	95	90	91	87
SÚ – KÚ	90	91	79	87	91	92	91	90	90	82
SÚ – ČR	741	789	763	759	776	768	753	738	741	740
Součet úředních osob/ Součet pracovních úvazků úředních osob										
SÚ – obce III. t.	916	711	700	718	706	712	702	704	715	721/652
SÚ – ÚČSM	147	199	204	167	156	156	147	151	154	145/108
SÚ – KÚ	180	103	92	106	101	102	101	101	101	100/91
SÚ – ČR	1243	1013	996	991	963	970	950	956	970	966/851

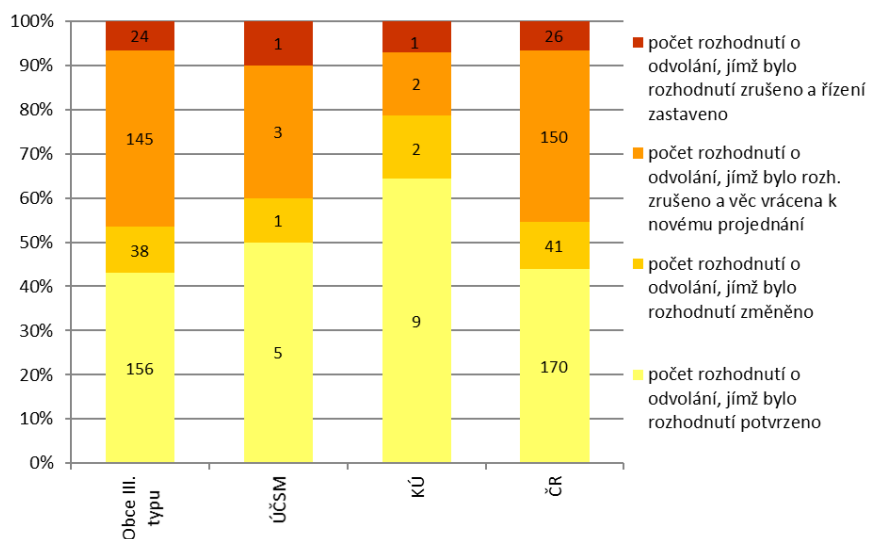
Zdroj: ÚÚR

Obrázek 15: Povolování staveb, prvoinstanční SSÚ, VS, 2020

Zdroj: ÚÚR

Obrázek 16: Odvolací řízení, prvoinstanční SSÚ, VS, 2020

Zdroj: ÚÚR

Co se týká **druhoinstančních** SSÚ, situace tam z pohledu počtu zaměstnanců vypadá následovně.

Tabulka 15: Počet pracovníků, druhoinstanční SSÚ, DS, 2020

	počet úředních osob	úřední osoby se ZOZ	pracovní úvazky úředních osob
Ministerstvo dopravy (dáln., rychl. sil.)	4	0	4
Magistrát hlavního města Prahy	4	4	4
Krajský úřad Středočeského kraje	5	1	5
Krajský úřad Jihočeského kraje	3	1	1
Krajský úřad Plzeňského kraje	2	2	1
Krajský úřad Karlovarského kraje	2	0	1
Krajský úřad Ústeckého kraje	4	2	3,2
Krajský úřad Libereckého kraje	6	4	0,51
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	3	3	3
Krajský úřad Pardubického kraje	6	0	6
Krajský úřad kraje Vysočina	3	0	0,05
Krajský úřad Jihomoravského kraje	3	2	1
Krajský úřad Olomouckého kraje	4	3	3
Krajský úřad Zlínského kraje	4	2	4
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	3	2	2,2
Magistrát města Plzně	3	3	3
Magistrát města Brna	1	1	0,1
Magistrát města Ostravy	2	2	2
Ministerstvo dopravy (Odb. civil. let.)	4	0	0
Ministerstvo dopravy	2	0	2
Ministerstvo dopravy (poz. komunikace)	3	0	0,5

Zdroj: ÚÚR

Tabulka 16: Činnost SSÚ, druhoinstanční SSÚ, DS, 2020

	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu - § 90 odst. 1 písm. a), b), c) SŘ ³⁸	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu - § 90 odst. 5 SŘ ³⁹
Magistrát hlavního města Prahy	0	4
Krajský úřad Středočeského kraje	4	9
Krajský úřad Jihočeského kraje	33	8
Krajský úřad Plzeňského kraje	3	0
Krajský úřad Karlovarského kraje	6	5
Krajský úřad Ústeckého kraje	0	0
Krajský úřad Libereckého kraje	6	0
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	4	3

³⁸ Úkony podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, týkající se výkonu agendy SSÚ

³⁹ Úkony podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, týkající se výkonu agendy SSÚ

Krajský úřad Pardubického kraje	7	4
Krajský úřad Kraje Vysočina	9	6
Krajský úřad Jihomoravského kraje	0	2
Krajský úřad Olomouckého kraje	14	9
Krajský úřad Zlínského kraje	2	1
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	6	4
Magistrát města Brna	7	2
Magistrát města Plzně	0	0
Magistrát města Ostravy	1	3
MD – Oddělení rozklad. komise	3	2
MD – Oddělení silnič. správ. úřadu	2	0
MD – Odd. infrastruktury letišť a plavby	7	5
MD – Odbor drah, železniční a kombin. dopravy	1	5

Zdroj: ÚÚR

Tabulka 17: Počet pracovníků, druhoinstanční SSÚ, VS, 2020

	počet úředních osob	úřední osoby se ZOZ	pracovní úvazky úředních osob
Magistrát hlavního města Prahy	13	11	12
Krajský úřad Středočeského kraje	9	9	9
Krajský úřad Jihočeského kraje	4	2	1,71
Krajský úřad Plzeňského kraje	5	4	2
Krajský úřad Karlovarského kraje	4	4	4
Krajský úřad Ústeckého kraje	4	3	3
Krajský úřad Libereckého kraje	1	1	1
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	7	7	7
Krajský úřad Pardubického kraje	7	5	5,75
Krajský úřad Kraje Vysočina	5	5	1,2
Krajský úřad Jihomoravského kraje	7	7	7
Krajský úřad Olomouckého kraje	6	6	6
Krajský úřad Zlínského kraje	8	7	8
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	10	10	10
Magistrát města Plzně	3	3	3
Magistrát města Brna	9	8	9
Ministerstvo zemědělství	10	6	10

Zdroj: ÚÚR

Tabulka 18: Činnost SSÚ, druhoinstanční SSÚ, VS, 2020

	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu - § 90 odst. 1 písm. a), b), c) SŘ ⁴⁰	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu - § 90 odst. 5 SŘ ⁴¹
Magistrát hlavního města Prahy	6	2
Krajský úřad Středočeského kraje	75	62

⁴⁰ Úkony podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, týkající se výkonu agendy SSÚ

⁴¹ Úkony podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, týkající se výkonu agendy SSÚ

Krajský úřad Jihočeského kraje	24	15
Krajský úřad Plzeňského kraje	14	11
Krajský úřad Karlovarského kraje	5	2
Krajský úřad Ústeckého kraje	38	8
Krajský úřad Libereckého kraje	6	17
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	40	15
Krajský úřad Pardubického kraje	9	2
Krajský úřad Kraje Vysočina	8	7
Krajský úřad Jihomoravského kraje	24	8
Krajský úřad Olomouckého kraje	12	9
Krajský úřad Zlínského kraje	13	9
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	29	16
Magistrát města Plzně	0	0
Magistrát města Brna	0	2
Ministerstvo zemědělství	9	17

Zdroj: ÚÚR

B. VYBRANÁ USTANOVENÍ AKTUÁLNÍ KOALIČNÍ SMLOUVY A PROGRAMOVÉHO PROHLÁŠENÍ VLÁDY

Zde uvádíme znění aktuální koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády, které se k tomuto tématu vyjadřují a ze kterých lze hlavní cíle, jichž je žádoucí dosáhnout, vyčíst. Tyto dokumenty zároveň do určité míry stanovují meze možným volbám variant k dosažení stanovených cílů. Uvedené materiály tak byly při volbě variant respektovány.

Koaliční smlouva uzavřená mezi Občanskou demokratickou stranou, stranou KDU-ČSL, stranou TOP 09 (koalice SPOLU), Českou pirátskou stranou a hnutím STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ (koalice Piráti a Starostové) na volební období 2021–2025⁴²

„Upravíme nový stavební zákon a jeho účinnost tak, aby bylo zajištěno rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení prostřednictvím Portálu stavebníka. Zabráníme kolapsu stavebního řízení v ČR jako jedné z podmínek rychlé výstavby bydlení. Odmítáme destrukci spojeného modelu veřejné správy. Se samosprávami a kraji (SMO ČR, SMS ČR a AK ČR) zákon změníme. Veřejnost bude zapojena, aniž by to řízení zdržovalo. Stavební řízení musí být předvídatelné, přizpůsobené různým typům staveb a vyvažující veřejné a soukromé zájmy. Stavebník bude jednat jen s jedním úřadem a ten si sám zajistí další podklady.

Zjednodušíme podmínky a zkrátíme lhůty u jednoduchých staveb. Zachováme stavební úřady na místní úrovni, aby rozhodovaly se znalostí prostředí. Počítáme se specializovaným stavebním úřadem pro strategické a rozsáhlejší liniové stavby.

Místo centralizace posílíme metodickou podporu stavebních úřadů tak, aby byl dostupný jednoznačný výklad stavebního zákona a územně plánovací dokumentace...“

Programové prohlášení vlády České republiky ze dne 6. ledna 2022⁴³

⁴² Dostupné např. z <https://www.ods.cz/dl/50342/SPOLU-PirSTAN-KOALICNI-SMLOUVA.pdf>

⁴³ <https://www.vlada.cz/cz/programove-prohlaseni-vlady-193547/>

„Regionální a místní rozvoj – Preambule – Nejdůležitější je v současné době zásadní zrychlení stavebního řízení ve spolupráci se samosprávami a při zachování ochrany ostatních zájmů...“

Bydlení, stavební zákon a územní plánování

- V 1. pololetí roku 2022 předložíme úpravu nového stavebního zákona tak, aby bylo zajištěno **rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké** stavební řízení prostřednictvím Portálu stavebníka. **Zabráníme kolapsu stavebního řízení v ČR, který by byl důsledkem destrukce smíšeného modelu veřejné správy.** Ve spolupráci se samosprávami a kraji (SMO ČR, SMS ČR a AK ČR) zákon změníme a zachováme stavební úřady na místní úrovni, kde rozhodují se znalostí prostředí. **Začne fungovat specializovaný stavební úřad pro strategické a rozsáhlejší liniové stavby.***
- Stavební řízení bude **předvídatelné, přizpůsobené různým typům staveb a vyvažující veřejné a soukromé zájmy.** Stavebník bude jednat jen s jedním úřadem a ten si sám zajistí další podklady. **Zavedeme institut Jednotného environmentálního povolení. Zjednodušíme podmínky u jednoduchých staveb.***
- U nové výstavby bude možnost dohodnout transparentní a předvídatelná pravidla mezi samosprávami a investory. **Podpoříme využívání plánovacích smluv.** Odmítáme NIMBY efekt, budeme však podporovat **zapojení veřejnosti a její seznámení s investorskými záměry, aniž by to řízení zdržovalo.***
- Místo centralizace posílíme metodickou podporu stavebních úřadů tak, aby byl dostupný jednoznačný výklad stavebního zákona a územně plánovací dokumentace...***
- V návaznosti na novelu stavebního zákona během volebního období **zrealizujeme projekt digitalizace stavebního řízení a územního plánování.** Společně s digitalizací **nově definujeme katalog jednotlivých funkčních ploch v rámci územního plánování tak, aby odpovídal potřebám různé velikosti měst a obcí...***
- Železnice – **Výrazně pokročíme s přípravou klíčových staveb prvních částí vysokorychlostních tratí z Prahy do Drážďan, z Prahy do Brna, z Brna do Ostravy a z Brna do Vídně...***